

Отчет за изпълнението на политиките и програмите на Министерство на образованието и науката към 30.06.2014 г.

I. Отчет на основните параметри на бюджета

1. Отчет на приходите по бюджета на Министерството на образованието и науката към 30.06.2014 г.

№	Наименование на прихода (в лева)	Закон 2014 г.	Уточнен план	Отчет към 30 юни
1.	<i>Данъчни приходи</i>	0	0	0
2.	<i>Неданъчни приходи</i>	13 260 000	13 260 000	3 031 756
2.1.	Приходи и доходи от собственост	13 522 000	13 522 000	3 193 795
2.2.	Държавни такси	470 000	470 000	449 270
2.3.	Глоби, санкции и наказателни лихви	28 000	28 000	8 207
2.4.	Други неданъчни приходи	1 240 000	1 240 000	1 077 661
2.5.	Внесени ДДС и други данъци върху продажбите	-2 000 000	-2 000 000	-1 745 007
2.6.	Постъпления от продажба на нефинансови активи (без 40-71)	0	0	47 830
3.	<i>Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми</i>	14 875 000	14 875 000	198 470
	Общо	28 135 000	28 135 000	3 230 226

Реализираните приходи включват приходите на МОН и на второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката за отчетния период. Общият размер на приходите към 30.06.2014 г. е 3 230, 2 хил. лв.

Най-голям относителен дял от общия размер на реализираните приходи и доходи от собственост към 30.06.2014 г. – 59,9 % заемат приходите от продажба на услуги, стоки и продукция в размер на 1 912,4 хил. лв. Същите са свързани с предмета на дейност на съответния разпоредител и се набират от:

- реализация на продукцията, стоки и услуги от учебно производство;
- реализация на продукцията и услуги от учебна практика;
- провеждане на квалификационни курсове и педагогически услуги;
- приходи от отдых и възстановяване, както и приходи от издателска дейност и разпространение.

Реализираните приходи от наеми на имущество и земя са в размер на 1 281,4 хил. лв. и представляват 40,1 % от общия размер на реализираните приходи и доходи от собственост.

Реализираните други неданъчни приходи възлизат на 1 077,7 хил. лв., като най-голям дял от тях 64,6 % (696, 6 хил. лв.) са реализирани от НАОА.

Реализираните приходи от помощи и дарения от страната и от чужбина за периода 01.01 – 30.06.2014 год. са в размер на 198,5 хил. лв. и представляват 6,1 % от общия размер на реализираните приходи за периода. Същите са реализирани от ВРБ на МОН.

2. Отчет на разходите по бюджета на Министерството на образованието и науката по политики и програми към 30.06.2014 г.

Наименование на политиките и програмите (в лева)	Закон 2014 г.	Уточнен план	Отчет към 30 юни
Област на политика за всеобхватно, достъпно и качествено образование и обучение в предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование. Учене през целия живот	364 145 600	345 958 037	122 190 043
Бюджетна програма "Осигуряване на качеството в предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование"	44 407 000	33 047 702	8 069 442
Бюджетна програма "Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование"	44 053 970	52 200 830	21 728 021
Бюджетна програма "Училищно образование"	240 441 925	225 797 402	86 862 969
Бюджетна програма "Развитие на способностите на децата и учениците"	8 054 090	8 125 370	3 298 455
Бюджетна програма "Образование на българите в чужбина"	9 036 160	8 632 861	1 177 035
Бюджетна програма „Учене през целия живот“	18 152 455	18 153 872	1 054 121
Област на политика на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал	50 755 000	49 289 828	13 331 134
Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“	3 341 890	3 341 890	3 184 995
Бюджетна програма „Студентско подпомагане“	8 993 580	7 714 283	4 320 742
Бюджетна програма „Международен образователен обмен“	2 689 560	2 499 560	913 656
Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“	23 736 080	23 736 080	310 570
Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа“	11 993 890	11 998 015	4 601 171
Бюджетна програма "Администрация"	5 355 300	5 433 995	3 131 682
Общо разходи:	420 255 900	400 681 860	138 652 859

3. Отчет на разходите по бюджетните програми, представени в разбивка на ведомствени и администрирани

Наименование на политиките и програмите (в лева)	Отчет към 30 юни	в т.ч. ведомствени	в т.ч. администрирани

Област на политика за всеобхватно, достъпно и качествено образование и обучение в предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование. Учене през целия живот	122 190 043	117 988 727	4 201 316
Бюджетна програма “Осигуряване на качеството в предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование”	8 069 442	7 891 453	177 989
Бюджетна програма “Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”	21 728 021	17 751 604	3 976 417
Бюджетна програма “Училищно образование”	86 862 969	86 862 599	370
Бюджетна програма “Развитие на способностите на децата и учениците”	3 298 455	3 250 386	48 069
Бюджетна програма “Образование на българите в чужбина”	1 177 035	1 178 564	-1 529
Бюджетна програма „Учене през целия живот”	1 054 121	1 054 121	0
Област на политика на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал	13 331 134	9 293 600	4 037 534
Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”	3 184 995	3 183 449	1 546
Бюджетна програма „Студентско подпомагане”	4 320 742	490 326	3 830 416
Бюджетна програма „Международен образователен обмен”	913 656	683 458	230 198
Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”	310 570	533 169	-222 599
Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”	4 601 171	4 403 198	197 973
Бюджетна програма "Администрация"	3 131 682	2 996 707	134 975
Общо разходи:	138 652 859	130 279 034	8 373 825

II. Преглед на настъпилите промени в организационната структура

През отчетния период няма промяна в организационната структура.

III. Преглед на изпълнението на политиките

1. Преглед на изпълнението на „Политика за всеобхватно, достъпно и качествено образование и обучение в предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование. Учене през целия живот“

През първото полугодие на 2014 г. основните дейности на Министерството на образованието и науката са насочени към постигане на заложените цели за провеждане на интегрирана политика за повишаване качеството на общото и професионалното образование и осигуряване на възможности за провеждане на консултации и допълнителни занимания за подпомагане на ученици в начален и прогимназиален етап със затруднения при усвояване на учебния материал чрез:

- усъвършенстване на нормативната база;
- развитие на система за кариерно ориентиране в училищното образование и осигуряване на качество на професионалното образование и обучение, базирано на Европейската референтна рамка;
- осигуряване на равен достъп до образование посредством реализиране на мерки за намаляване на преждевременното напускане, на мерки за реинтеграция в образователната система и на мерки срещу неграмотността;
- подкрепа на деца с изяви дарби;
- създаване на условия за изграждане на достъпна и гъвкава система за професионално образование и обучение, отворена към развитието на икономиката и пазара на труда, с нарастващо участие на гражданите на Р България в процеса на учене през целия живот;
- сътрудничество между професионалното образование и бизнеса;
- повишаване на атрактивността и привлекателността на професионалното образование и обучение;
- създаване на условия за модернизиране на материално-техническата база за осигуряване на условия за устойчиво повишаване качеството и ефективността на образованието;
- осигуряване на подкрепа на учителите за въвеждане на иновативни методи в обучението за овладяване на ключовите компетентности;
- въвеждане в практиката на основните механизми и инструменти за учене през целия живот: Система за кариерно ориентиране в училищното образование, Система за трансфер на кредити в професионалното образование и обучение;
- насърчаване на участието на институциите и гражданите в инициативите на новата програма на ЕС „Еразъм +”, която ще осигури широки възможности за мобилност, както в Европейския съюз, така и извън него, сътрудничество между образователни институции, младежки организации, предприятия, местни и регионални органи и неправителствени организации, както и ще подпомогне реформите за модернизиране на системите за образование и обучение.

В изпълнение на целите на политиката за всеобхватно, достъпно и качествено образование и обучение в предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование и ученето през целия живот, през първото полугодие са:

- разработени и одобрени с Решение на Министерския съвет № 221/23.04.2014 г. национални програми за развитие на средното образование;
- организирани и проведени национални външни оценявания и държавни зрелостни изпити;
- организирани и проведени национални олимпиади и състезания с цел предоставяне на възможности за развитие на индивидуалните способности и таланта на учениците;
- организирани и проведени регионални и национални състезания по професии и Панорама на професионалното образование и обучение за повишаване атрактивността и популяризирането на високите постижения на професионалното образование и обучение;
- разработен закон за изменение и допълнение на закона за професионално образование и обучение;

- актуализиране на Списъка на професиите за професионално образование и обучение;
- разработени проекти на Държавни образователни изисквания за придобиване степен на професионална квалификация;
- разработен модел за връзка между професионалното и висшето образование и проекти на модулни учебни планове и програми чрез прилагане на подход, ориентиран към резултатите за учене по международен проект „Европейска интеграция на Югоизточна Европа II. Европейска интеграция на икономики и пазари на труда чрез TVET”, координиран от GIZ;
- създадени условия за модернизиране на материално-техническата база в професионалните гимназии и училища;
- разработени национални изпитни програми за придобиване на степен на професионална квалификация;
- разработени проекти на учебни планове и програми по нови професии от списъка на професиите за придобиване на професионално образование и обучение;
- утвърден е държавият план-прием в общообразователните и в професионалните държавни и общински училища за учебната 2014/2015 г. С утвърдения държавен план-прием по професии е завишен броят на паралелките за придобиване на първа степен на професионална квалификация, вечерна и задочна форма на обучение. Осигурени възможности за професионално обучение на деца със специални образователни потребности.

С приетата от Министерския съвет с Протоколно решение № 20 от 21.05.2014 г. Национална стратегия за развитие на педагогическите кадри (2014-2020 г.) е поставена основната цел - България да има изградена единна и ефективна система за образование, продължаваща квалификация и условия за професионално развитие на педагогическите кадри. Чрез държавно регулиране на учителската професия да се постигне по-голяма ефективност и се утвърдят отговорността и авторитетът на учителя в обществото.

През първото полугодие на 2014 г. развитието на политиката за учене през целия живот е концентрирано върху стратегическото ѝ планиране за периода 2014-2020 година, подготовката и приемането на първите оперативни документи за нейното изпълнение, както и върху създаването на условия за постоянно консултиране с различните заинтересовани страни на национално равнище. С Решение № 12 на Министерския съвет от 10.01.2014 г. бе приета Национална стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 г. Документът конкретизира състоянието и предизвикателствата пред политиката за учене през целия живот през следващия програмен период. Той дефинира принципите, определя визията и формулира стратегическите цели и показатели за напредък.

Стратегията определя четири основни приоритета, насочени към: прилагане на образователен подход, който подпомага развитието на всички учещи и допринася за изграждането на мислещи, можещи и инициативни личности, способни да се справят с промените и несигурността; повишаване на качеството на образованието и обучението; осигуряване на образователна среда за равноправен достъп до учене през целия живот, за активно социално включване и активно гражданско участие и

стимулиране на образование и обучение, съобразено с потребностите на икономиката и промените на пазара на труда.

Изпълнението на Стратегията се основава на различни структури и инструменти: Национална координационна група за учене през целия живот; ежегодни планове за действие; многостепенен подход за координация и наблюдение на процесите чрез Национална платформа за учене през целия живот 2020; годишен мониторинг; подготовка на доклади до Министерския съвет за състоянието на изпълнението, установените проблеми и нововъзникналите потребности от адаптиране или разширяване на целите и мерките; комуникационен план за взаимодействие на заинтересованите страни и др.

С Решение № 187 на Министерския съвет от 03.04.2014 г. се прие първият План за действие за 2014 г. в изпълнение на Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 г. В оперативния документ за изпълнение на Стратегията е предвидено развитие и разширяване на системата за ограмотяване на възрастните с цел осигуряване на достъп до пазара на труда, като през 2014 г. в курсове за ограмотяване ще бъдат включени 3 400 неграмотни и слабограмотни лица.

За постигане целите на „Политика за всеобхватно, достъпно и качествено образование и обучение в предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование. Учение през целия живот ” през отчетния период се изпълняват следните бюджетни програми:

Програма “Осигуряване на качеството в предучилищното възпитание и подготовка и в училищното образование”

Програма “Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”

Програма “Училищно образование”

Програма “Развитие на способностите на децата и учениците”

Програма “Образование на българите в чужбина”

Програма „Учение през целия живот”

За реализиране на целите на политиката допринасят и изпълняваните проекти по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, финансирани със средства от Европейския социален фонд:

✓ BG051PO001-3.1.01 „ИКТ в образованието” – чрез дейностите по проекта са изградени 400 тестови и обучителни центрове по ИКТ; осигурен е домашен интернет достъп за 20 000 учители, като част от обучението им за работа в интернет среда; разработени са 1 000 нови учебни курсове и помагала.

✓ BG051PO001-3.1.03 „Квалификация на педагогическите специалисти” – чрез реализиране на дейностите по проекта 17 346 учители/преподаватели са включени в програми за обучение, насочени към повишаване квалификацията, уменията и мотивацията на педагогическите специалисти;

✓ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование” – реализирани са дейности, свързани със създаване на единна система от индикатори за съответствие между стандартите за учебно съдържание и средствата за тяхното постигане; актуализиране на ДОИ за учебно съдържание и на учебните програми във всички етапи и степени на общото образование; актуализиране на ДОИ за учебниците и учебните помагала и разработване и

апробиране на процедура по оценяването и одобряването им; обучения на учители и оценители. 450 000 ученици са започнали обучението си по актуализираните и по новите ДОИ, и по актуализираните и по новите учебни програми; 2000 училища са въвели новия образователен пакет; обучени са 32 000 учители и оценители; разработено е методическо ръководство за въвеждането и прилагането на новия пакет документи; актуализирани са 15 броя ДОИ; 30 броя нови ДОИ; 66 броя актуализирани учебни програми; 100 броя нови учебни програми;

✓ BG051PO001-3.1.06 „Подобряване на качеството на образованието в средишните училища чрез въвеждане на целодневна организация на учебния ден” – за учебната 2013/2014 г. по проекта работят 796 средишни училища, като обхванатите ученици в дейностите по целодневна организация на учебния процес са 103 499. В рамките на дейностите за подобряване на образователната среда в средишните училища по проекта са оборудвани и обзаведени помещенията за провеждане на целодневна организация и са осигурени необходимите спортни пособия за провеждане на дейностите по организиран отход и спорт на учениците. За провеждане на дейностите по самоподготовка и на занимания по интереси по заявки от средишните училища са осигурени необходимите учебни пособия, материали и консумативи.

✓ BG051PO001-3.1.10 „Подобряване качеството на професионалното обучение” – в рамките на проекта е извършен анализ на потребностите от развитие на компетентностите на обучаващия и управленски състав на ЦПО; Разработени, издадени и разпространени са специализирани наръчници за управленския и обучаващия състав на ЦПО с подходи, методи, инструменти и техники.

✓ BG051PO001-3.2.03 „Разработване и въвеждане на система за управление на професионалното образование в професионалните училища” – в рамките на проекта е извършен анализ на съществуващото състояние на професионалното образование; изработена е система от индикатори, измерваща ефективността на процеса на професионално образование и модел на Единна система за управление на професионалното образование в страната. В Единната система за управление на професионалното образование са обхванати 132 професионални училища и са анкетирани 26 885 лица.

✓ BG051PO001-3.2.05 „Усъвършенстване на системата за инспектиране на образованието” – разработен и апробиран е държавен образователен стандарт за инспектиране;

✓ BG051PO001-3.3.07 „Ученически и студентски практики” – „Ученически практики” – в дейностите по организиране и провеждане на ученически практики в реална работна среда са включени 21 471 ученика от професионални гимназии и училища.

✓ BG051PO001-4.1.04 „Подпомагане на обучението на деца и ученици със специални образователни потребности” – в рамките на проекта са организирани и проведени обучения и подготовка на учители и на специалисти в детските градини и училищата за оценяване на образователните потребности и за работа с деца и ученици със специални образователни потребности; осигурени са специални учебно-технически средства, апаратура, транспорт, дидактически материали за обучението на деца и ученици със специални образователни потребности.

✓ BG051PO001-4.1.05 “Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства” – проекта е насочен към адаптиране на необхванати от училището ученици към учебния процес; съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства и техните връстници, в интеграционна мултикултурна среда; обучение и подготовка на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда; организиране и осъществяване на информационни кампании за етническа толерантност в детските градини и училищата.

✓ BG051PO001-4.1.07 „Включващо обучение“ – с изпълнението на дейностите по проекта са осигурени условия и подкрепа за преход от интегрирано към включващо обучение; изграден е нов функционален модел на работа за подкрепа на включващото обучение на деца и ученици със сензорни увреждания в училищата за деца с нарушено зрение и с увреден слух, както и нов модел на организация и функциониране на училищата за деца с умствена изостаналост (помощните училища) от интернатен тип; създадена е благоприятна среда в училищата и детските градини за адаптивно обучение на деца със СОП. В рамките на проекта е изградена подкрепяща среда за включващо обучение - функциониращи екипи от специалисти, материали, програми, специализирани образователни софтуерни продукти и др. в 116 детски градини и училища

✓ BG051PO001-4.2.05 „Да направим училището привлекателно за младите хора” – в дейностите по проекта участват 1 372 училища, които предлагат извънкласни и извънучилищни дейности свързани с развитие на уменията на учениците от подбраните училища в областта на природоматематическите и хуманитарни науки, здравното образование и здравословния начин на живот, както и други ключови компетентности по смисъла на Европейската референтна рамка; осмисляне на свободното време на учениците, включително през периода на ваканциите;

✓ BG051PO001-4.3.01 „Ограмотяване на възрастни” – в дейностите по проекта за ограмотяване на възрастни и за обучение на възрастни за завършване на класове от основното образование са включени 12 763 възрастни.

✓ BG051PO001-4.3.02 „Система за кариерно ориентиране в училищното образование”- в рамките на проекта е създаден административен капацитет чрез изграждане на специализирани звена за кариерно ориентиране в училищното образование на национално, регионално и училищно равнище; 126 753 ученици от общото образование са завършили програми за професионално ориентиране и кариерно развитие; създадени и излъчени са 30 филма за кариерно ориентиране и 2 рекламни клипа, функционират 28 центъра за кариерно ориентиране - във всеки областен град, в които работят 150 кариерни консултанти.

✓ BG051PO001-4.3.03 „Създаване на система за идентифициране и признаване на неформално придобити знания, умения и компетентности” – по проекта са разработени анализ на интересите и потребностите на потребителите и заинтересованите страни от създаване на Система за идентифициране и признаване на неформално придобити знания, умения и компетентности и анализ на практики в други страни от Европейския съюз, успешно въвели подобни системи; разработени са правилници, инструкции, инструментариум за оценяване и др. и са обучени 69

оценители и представители на администрацията; в процеса за признаване на неформално придобити знания, умения и компетентности са включени 1 000.

✓ BG051PO001-4.3.05 „Развитие на професионалното образование и обучение в сътрудничество с работодателите” – проекта е насочен към изграждане на образователен парк за нови знания, умения и компетентности, необходими на местните работодатели; актуализиране на училищните учебни планове, разработване и актуализиране на учебни програми за задължително-избираема подготовка (ЗИП) и свободно-избираема подготовка (СИП) и изпитни материали, съвместно с партньора –работодател. По проекта е започнало обучение в образователните паркове на 783 ученика. За работа с новото технологично оборудване са преминали обучение 122 учители.

По Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009 – 2014 се изпълнява програма „Деца и младежи в риск”, чиято цел е повишаване благосъстоянието на децата и младежите в риск. Програмата се реализира чрез разработване и прилагане на модел за социално включване и предоставяне на различни услуги на децата и младежите в риск в България в партньорство със Съвета на Европа. Програмата включва 4 компонента: Компонент 1 - Младежи в риск, Компонент 2 – Деца в риск, Компонент 3 – Изграждане на капацитет и Компонент 4 – Модел Красна поляна.

Отговорността за изпълнението на целите в областта на политиката е на Министерството на образованието и науката.

Дейностите за постигане на целите ѝ се осъществяват от министерството в сътрудничество с 28 регионални инспектората по образование, Центъра за контрол и оценка на качеството на училищното образование, Центъра за информационно осигуряване на образованието, Националната агенция за професионално образование и обучение, Националния институт за обучение и квалификация в средното образование, Центъра за учебно-тренировъчните фирми, Учебния център, Националния дворец на децата, Националното издателство за образование и наука „АЗ-БУКИ”, Звеното за оперативен управление и финансово осигуряване на организационните структури на МОН, Националния музей на образованието, Центъра за развитие на човешките ресурси и 28 ресурсни центъра за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности.

2. Преглед на изпълнението на Политика за равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал

Разработен е проект на Стратегия за развитие на висшето образование в Република България за периода 2014 – 2020 година. След публично обсъждане със заинтересованите страни, документа е внесен за одобрение в Министерския съвет. Основните цели, които определя стратегията са:

➤ Подобряване на достъпа и увеличаване дела на завършилите висше образование (достигане на равнище от 36% завършили висше образование на възраст между 30 и 34 години през 2020 г.);

➤ Съществено повишаване на качеството на висшето образование и на съвместимостта му с европейските системи за ВО с цел заемане на достойно място в ЕПВО;

- Изграждане на устойчива и ефективна връзка между висшите училища и пазара на труда и постигане на динамично съответствие между търсенето и предлагането на специалисти с висше образование;
- Стимулиране на научноизследователската дейност във ВУ и на развитието на иновации, ориентирани към пазарната икономика;
- Модернизация на системата за управление на висшите училища; ясно определяне на видовете ВУ и ОКС на ВО;
- Повишаване на средствата за финансиране на висшето образование и науката и на ефективността на използването им чрез нов модел на финансиране;
- Преодоляване на негативните тенденции в кариерното израстване на преподавателите във ВУ и стимулиране на най-добрите преподаватели;
- Разширяване и укрепване на мрежата за учене през целия живот; широко приложение на различни електронни форми за дистанционно обучение.

С ПМС № 403 от 19.06.2014 г. за предложение до Народното събрание за приемане на Стратегия за развитие на висшето образование в Република България за периода 2014-2020 г. документа е одобрен от Министерския съвет.

За реализиране на оперативната цел за подобряване качеството на висшето образование и обучение в съответствие с потребностите на пазара на труда е изготвено и прието от Министерския съвет Постановление № 25 от 14.02.2014 г. за одобряване на средства от резерва по чл. 1, ал. 2, раздел II, т. 4.1.2 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2014 г. С приетото постановление е изменено ПМС № 121 от 2012 г. за определяне на субсидията за издръжка на обучението в държавните висши училища в зависимост от комплексна оценка за качеството на обучението и съответствието му с потребностите на пазара на труда, в резултат на което субсидията за издръжка на обучението на държавните висши училища, получили най-висока оценка за качество по професионалните направления от първата група, е увеличена с до 58,0 %, а субсидията по професионалните направления от втората група е увеличена с до 29,0 %.

С ПМС № 25/2014 г. е изменено и допълнено и ПМС № 162 от 2001 г. за определяне на диференцирани нормативи за издръжка на обучението за един студент по професионални направления, с което е осигурено допълнително финансиране за 2014 г. на държавните висши училища, обучаващи студенти в приоритетните педагогически, технически и инженерни професионални направления.

Подготвят се висококвалифицирани специалисти с висше образование, необходими за всички сфери на обществото. Осъществява се успешно приемствеността между средното и висшето образование чрез осигуряване на достъп до значителен брой специалности на висшето образование чрез признаване оценките от зрелостните изпити от средното образование.

Създадени са законови условия за разширяване на академичната автономия, правото на институциите за висше образование и изследвания за качествен подбор на научно-преподавателските кадри и тяхното научно развитие и кариерно и израстване.

В изпълнение на целите насочени към подобряване на условията за достъп до висше образование се реализират мерки за подпомагане на студенти, докторанти и специализанти:

- предоставяне на стипендии, помощи и награди със средства от държавния бюджет и от Европейския социален фонд;
- субсидирано ползване на студентски столове и общежития;
- предоставяне на парични помощи за свободно наета квартира;
- финансово подпомагане на физическото възпитание и спорта.

През отчетния период не са констатирани негативни промени във функционирането на системата за висше образование и постигнатите резултати могат да бъдат преценени като устойчиви и стабилни.

За реализирането на поставените цели в областта на научните изследвания е постигнат напредък по следните приоритети:

- Повишаване на качеството и международната разпознаваемост на научноизследователската и иновационна дейност;
- Развитие на съвременни центрове за провеждане на конкурентоспособни научни изследвания. Създаване на ново поколение учени, подкрепа за утвърдените учени и възвръщане на престижа на професията „учен“;
- Координация на регионалните, европейските и транс европейските научни и иновационни програми;
- Развитие на научна инфраструктура, обвързана и с приоритетите на научната стратегия;
- Поддържане и разширяване на достъпа до електронните бази данни;
- Оценка и анализ на научноизследователската дейност.

За постигане целите на „Политика за равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал ” се изпълняват следните бюджетни програми:

Програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”

Програма „Студентско подпомагане”

Програма „Международен образователен обмен”

Програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”

Програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”

За постигане на целите на политиката допринасят следните проекти по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”:

BG051PO001-3.1.07 „Актуализиране на учебните програми във висшето образование в съответствие с изискванията на пазара на труда” – реализирани са дейности, свързани с анализ на приоритетни специалности в съответствие с конкретните потребности на бизнеса и изискванията на пазара на труда на микроиво. Привличане на специалисти от съответния бранш; включване на бизнеса в образователния процес на висшите училища – създаване на връзка между ръководствата и факултетните съвети на висшите училища от една страна и представители на работодателски организации, работодатели и др.; приемане на мерки за осъвременяване на учебните програми. Десет образователни институции са въвели нови учебни планове и програми.

BG051PO001-3.1.08 „Усъвършенстване на системите за управление във висшите училища” – реализирани са дейности, свързани с управление на качеството, като изграждане и развитие на стандарти и процедури, включващи и измерими индикатори, за управление на качеството във висшите училища (като част от системите за управление на качеството), анализ и подобряване на основните и спомагателните работни процеси във висшите училища, развитие на системите за повишаване на компетентността и мотивацията на академичния състав и служителите във висшите училища, управление и развитие на организацията, развитие и интегриране на информационните ресурси; разработване на проекти, насочени към повишаване качеството на университетските дейности и продукти в съответствие с критериите в рейтинговата система за висшите училища, разработвана и поддържана от МОН; изграждане на механизми за адекватно управление. Шест висши училища са усъвършенствали своите системи за управление, включително и чрез надграждане на функциониращите системи за управление на качеството.

BG051PO001-3.1.09 „Система за квалификация и кариерно израстване на преподавателите във висшите училища” – реализирани са дейности, свързани с осигуряване на обученията за преподавателите във висшите училища по въвеждане на съвременни методи за преподаване чрез ИКТ; провеждане на интензивно специализирано чуждоезиково обучение; провеждане на курсове; създаване на инструментариум за повишаване качеството на подготовката и за обучение, ориентирано към пазара на труда; създаване, апробиране и усъвършенстване на система за кариерно израстване на преподавателите във висшите училища. Броят на преподавателите, включени в програми за обучение и за повишаване на квалификацията е 768.

BG051PO001-3.2.04 „Развитие на рейтингова система на висшите училища” – разработени са механизми за поддържане и развитие на рейтинговата система за висшите училища в Република България; извършени са социологически проучвания и маркетингови изследвания с цел ефективното функциониране на рейтинговата система; разработена е информационна система, чиято цел е еднократен вход на данни и тяхното многократно и многоцелево използване. Обхванати са 51 висши училища от рейтинговата система; актуализирана е системата от индикатори, измерваща ефективността на процеса на обучение във висшите училища; обучени са 30 лица за оценители.

BG051PO001-3.3.07 „Ученически и студентски практики” – „Студентски практики” -реализирани са дейности, свързани с: координиране на студентските практики чрез ВУ; подбор на работодатели и студенти от ВУ; разработване на програми за провеждане на практиките; провеждане на предварително обучение на място, включване на обучаемите и наблюдаващия преподавател по подходящ начин в трудовата среда; организация на обучението и наставничеството; провеждане на практиката в реална работна среда; удостоверяване на завършената практика. включени в студентски практики са 70 122 студенти;

BG051PO001-4.2.06 „Студентски стипендии” - реализирани са дейности, свързани с: предоставяне на студентски стипендии, които ще обхванат до 10 % от студентите в редовна форма на обучение в съответното висше училище, класирани по успех; предоставяне на награди на студенти за добри резултати в обучението. 23 174 студенти, участват в механизми за студентско подпомагане;

BG051PO001-3.3.06 „Подкрепа за развитието на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени” – реализирани са дейности, свързани с подкрепа на нови и започнали докторски програми; програми за развитие на постдокторанти, специализанти и млади учени”. 402 докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени са завършили програми за развитие на научния потенциал, а 2 070 са включени в програми за развитие на научния потенциал.

BG051PO001-3.3.05 „Наука и бизнес” – реализирани са дейности, свързани с насърчаване на диалога „наука-бизнес”; „Реклама” на науката и сливане сред бизнеса; предоставяне на услуги за развитието на висококвалифицирани кадри - 97 постдокторанти, специализанти, млади учени и изследователи с образователно-научна степен „доктор” са преминали обучение за работа с високотехнологични комплекси; 335 са участниците в националните тематични научни школи; създадена е национална интерактивна платформа; има специализирана публикация на извършеното проучване; издадени са 12 национални бюлетини, организирани са 7 тематични научни школи; приети са за печат 783 публикации в списания с импакт фактор; 5 филма са създадени и излъчени; изработена е Методология за кандидатстване са проведени 5 конкурсни процедури за подбор на млади учени за едномесечни обучения в рамките на проекта.

BG051PO001-4.3.04 „Развитие на електронни форми на дистанционно обучение в системата на висшето образование” –обучени са преподавателския, административния и техническия персонал на висши училища за прилагане на електронни форми на дистанционно обучение; създадени са помагала, виртуални библиотеки, електронни хранилища на стандартизирани учебни компоненти, системи за управление на обучението, системи за управление на знанието, вътрешни университетски системи за осигуряване и контрол на качеството; изграждането на центрове, които предлагат електронни форми на дистанционно обучение и услуги; разработване на програми за електронни форми на дистанционно обучение; разработени и апробирани са и се прилагат електронни модули и курсове в сътрудничество с водещи компании от различни сектори на икономиката и водещи европейски центрове. 6 318 студенти са включени в програми за дистанционно обучение.

За постигане целите на „Политика за равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал ” се изпълняват следните програми:

Програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”

Програма „Студентско подпомагане”

Програма „Международен образователен обмен”

Програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”

Програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”

Отговорността за изпълнение на целите в областта на политиката е на Министерство на образованието и науката. Дейностите за постигане на целите на политиката се осъществяват от министерството съвместно с държавните висши училища, Националната агенция за оценяване и акредитация, Националния студентски дом, Центъра за контрол и оценка на качеството на училищното образование и Националния център за информация и документация.

IV. Преглед на изпълнението на програмите

1. Преглед на изпълнението на програма 1 “Осигуряване на качеството в предучилищното възпитание и подготовка и в училищното образование”

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

1.1. По продукт/услуга - Формиране и реализиране на политики за предучилищно възпитание и подготовка и качествено образование

- Разработен е и внесен в Комисията по образование към НС Закон за изменение и допълнение на Закона за професионално образование и обучение;
- Разработен е проект на Концепция за развитие на професионалното образование и обучение с фокус върху координирано прилагане и управление на националните и европейските инструменти;
- С Решение № 221 на Министерския съвет от 23.04.2014 г. са одобрени Национални програми за развитие на средното образование; изготвен е Отчет за изпълнението на НП за развитие на средното образование – 2013 година (публикуван на сайта на МОН);
- Взето е участие в разработването на Правилник за прилагане на Закона за физическото възпитание и спорта (ДВ. бр. 33 от 11.04.2014 г.); в разработването на Наредба № 1 за условията и реда за прием и спортна подготовка на учениците в спортните училища (изм. и доп., ДВ. бр. 41 от 16.05.2014 г.); в разработването на Наредба № 3 от 30.05.2014 г. за организиране на извънучилищната тренировъчна и състезателна дейност,(изм. и доп.,ДВ. бр. 47 от 06.06.2014г.);
- Актуализиран е Правилникът за устройството и дейността на регионалните инспекторати по образование
- Разработени са осемнайсет (18) учебни програми за осигуряване на учебния процес за придобиване на III степен на професионална квалификация по професии от професионално направление код 813 „Спорт” от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение;

- Изготвена е документация по процедура за утвърждаване на проекти на 2 наредби на ДООИ по професиите „Икономист“ и „Маникюрист-педикюрист“;
- Изготвена е документация по процедурата за изготвяне на проекти на 14 наредби на ДООИ по професиите „Асистент на лекар по дентална медицина“, „Приемен родител“, „Монтьор на транспортна техника“, „Водач на МПС за обществен превоз“, „Бродировач“, „Карвин декоратор“, „Козметик“, „Фризьор“, „Техник по транспортна техника“, „Реставратор-изпълнител“, „Техник-реставратор“, „Ветеринарен лаборант“, „Инструктор“ и „Техник-приложник“;
- Извършени са дейности по осигуряване на системата на ПОО с учебна документация за професиите и специалностите – изготвени проекти на 17 учебни плана и 5 учебни програми по нови професии от Списъка на професиите за професионално образование и обучение за учебната 2014/2015 година;
- Разработени са 2 проекта за допълнение на учебна документация за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на моторни превозни средства от категориите **AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE, T(Ткт, Ттм)**;
- Поддържа се регистър на държавните детски градини, държавните и общинските училища и обслужващи звена, българските държавни училища в чужбина, частните детски градини и училища, българските детски градини и училища с чуждестранно участие, чуждестранните детски градини и училища и духовните училища;
- Организиран са дейностите по събирането на информация и подбор на предложенията за удостояване с ежегодна награда с грамота „Неофит Рилски“ на учители и директори на детски градини, училища и обслужващи звена с принос в развитието на образователното дело. Удостоени са 304 учители и директори от министъра на образованието и науката с наградата „Неофит Рилски“;
- Подпомогната е дейността на РИО относно провеждането на съвременната образователна политика

1.2. По продукт/услуга - Управление на качеството

- Със Заповед № РД 09-475/28.03.2014 г. на министъра на образованието и науката е утвърден държавен план-прием в общообразователните и в професионалните държавни и общински училища за учебната 2014/2015 г.;
- Координирани са дейностите по приема на учениците след завършен седми клас по Наредба № 11/2005 г.;
- Проведена е Международна конференция за съвременните образователни тенденции в гр. Сандански;
- Създадени са условия за по-ефективна координация на дейностите и по-добро регулиране на отношенията в системата на народната просвета и за нормален образователно-възпитателен процес; Изготвени са административни актове, регламентиращи осъществяването на образователно възпитателния процес в условията на влошена зимна обстановка и повишена заболяемост на учениците;

- Проведени са конкурси за директори на общински училища и обслужващи звена в 27 области;
- Организиран и координиран е дейността по оптимизация на училищната мрежа, изготвя се база – данни за закритите и преобразувани училища, детски градини и обслужващи звена по населени места, общини и области;
- Извършени общо 45 промени в частните образователни институции, от които – закрити – 3, с извършени промени в тях – 27, открити – 14, закрити – 1.
- Извършени общо 24 промени в общинските и държавните образователни институции, от които – закрити – 11, преобразувани – 11, открити – 1, с промяна на именуване – 1;
- Разгледани, оценени и класирани са постъпилите проекти/програми за оптимизация на училищната мрежа по модул „Оптимизиране на училищната мрежа“ и „Рационализация на мрежата от професионални училища“ по Национална програма „Оптимизация на училищната мрежа“;
- Организиран и координиран е дейността по оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала;
- Организиран и координиран е дейността по оценяване и одобряване на проекти на учебници за III и VII клас и на проекти на учебници за X и XI клас след извършени обективно необходими промени на съдържанието и/или графичния дизайн;
- Организиран и координиран е дейността по оценяване и одобряване на проекти на учебници по специални учебни предмети за ученици със сензорни увреждания – увреден слух
- Актуализира се и се поддържа регистър за оценители на проекти на учебници и за оценители на проекти на учебни помагала;
- Изготвен е списък с одобрените учебници, които ще се ползват в системата на народната просвета през учебната 2014/2015 година. Същият е публикуван на електронната страница на МОН;
- Отпечатана и разпространена е училищната документация за края на учебната 2013/2014 година, както и за началото на учебната 2014/2015 година;
- Извършени са проверки в РИО и в училища по отношение на отчитането и унищожаването на документи с фабрична номерация;
- Осигурени са документи за признаване на завършени етапи на училищно обучение или степени на образование и професионална квалификация по документи, издадени от училища на чужди държави – 2 тиража
- По Национална програма „Училището – територия на учениците” - 2014, модул „Подкрепа на целодневното обучение на учениците от начален етап” са разгледани постъпилите в МОН 173 училищни проектни предложения, от които до класиране са допуснати 168 проектни предложения и 93 са утвърдени за финансиране;
- В ЦИОО за две кампании са събрани, проверени, обобщени на национално ниво и предоставени за ползване национална база данни (БД) в сферата на средното образование с цел актуализиране на информацията в УИС на МОН за училищата, детските градини, обслужващите звена; и актуална база данни за утвърдения план-прием в държавните и общински общообразователни и

професионални училища за учебната 2014/2015 г. Постигнато е високо качество на събираните данни;

- Националният музей на образованието е провел 39 екскурзоводни беседи ”Пътеки на знанието”, съобразени с възрастта на посетителите и изучавания учебен материал; проведени са 14 тематични беседи с групи работещи по проект ”Успех”; изготвени са 19 исторически справки за потвърждаване чествания на училищни юбилеи; изготвени са 12 научно информационни справки, свързани с краезнание и история на училищата; обслужени са 6312 посетители в постоянна и временни експозиции, от които 5052 учащи, 1127 възрастни и 133 студенти;
- Издадена е научната периодика от НИОН „Аз Буки”: 5 броя на сп. Педагогика, 4 бр. на сп. История, 3 бр. на сп. Стратегии на образователната и научна политика, 3 бр. на сп. Математика и информатика, 3 бр. на сп. Професионално образование, 2 бр. на сп. Философия, 3 бр. на сп. Химия. Природните науки в образованието, 3 бр. на сп. Чуждоезиково обучение, 3 бр. на сп. Български език и литература;

1.3. По продукт/услуга - Оценяване на резултатите от обучението

- Организиран и координиран са дейностите по провеждане на национални стандартизиран външни оценявания в края на всеки етап на образование и на външни оценявания по общообразователни предмети с представителна извадка от ученици в края отделни класове сесия май-юни 2014 г. с цел изграждане и утвърждаване в практиката на съвременна и ефективна система на външно оценяване;
- Усъвършенствано е съдържанието и организацията на ДЗИ с цел утвърждаване на техния престиж като надежден измерител на изхода от средното образование и превръщането им в предпоставка за прием във висши училища;
- Разработени са тестови задачи и композирани тестове за външно оценяване по учебни предмети, както следва: тестове за 4 учебни предмета за IV клас, тестове за 11 учебни предмета в VII и тестове за 6 учебни предмета в VIII клас за профилирани и професионални училища;
- Разработени са тестови задачи за изпита по български език и математика за прием след VII клас и композиране на 3 теста по учебен предмет;
- Организиран е семинар с експертите по математика от РИО за обсъждане на резултатите от PISA;
- Координирано е участието на България в Програмата за международно оценяване на 15-годишните ученици – PISA 2015, с основна оценявана област “математика”; в Програмата за международно оценяване на 11-годишните ученици – TIMSS 2015, с основна оценявана област математика; в Програмата за международно оценяване на 11-годишните ученици – PIRLS 2016, с основна оценявана област грамотност при четене и в Програмата за международно оценяване на 11-годишните ученици – ISSC 2016, с основна оценявана област гражданското образование;
- Реализирани са дейности от страна на ЦУТФ, свързани с осигуряване на съизмеримост на знанията и уменията на учениците от различните видове училища и населени места и по-специално - сравняване на постиженията на

европейско и световно равнище–дейностите в Световната мрежа на тренировъчните предприятия EUROPEN-PENInternational;

1.4. По продукт/услуга - Ориентиране на средното образование към пазара на труда

- Със Заповед № РД09-74/20.01.2014 г. на министъра на образованието и науката е изменен и допълнен Списъкът на професиите за професионално образование и обучение в съответствие с потребностите на пазара на труда.
- Разработени са проекти на модули за осигуряване с модулни пакети учебна документация професиите „Готвач“, „Системен програмист“, „Газов техник“ и „Хлебар-сладкар“ в рамките на международен проект „Европейска интеграция на Югоизточна Европа II. Европейска интеграция на икономики и пазари на труда чрез TVET“, координиран от GIZ.
- Разработен е проект на Концепция за развитие на професионалното образование и обучение с основно направление обучение чрез работа (дуално обучение), като форма на партньорство между професионална гимназия и работодател;
- По Националната програма „Модернизиране на системата на професионално образование“ са проверени 71 проекта на професионалните гимназии и предложени за одобрение 38 проекта;
- Проведен е ТФ ФЕСТ 2014 Млад предприемач в рамките на Панорамата на професионалното образование в гр. Пловдив с обхванати участници от България, Люксембург, Румъния, Черна гора. Проведени са 13 състезания;

1.5. По продукт/услуга - Информационни и комуникационни технологии в българските училища

- Осигурен е лицензиран софтуер за системата на образованието и е осъвременена хардуерната база на училищата;
- Реализирани са дейности, свързани с лицензирането и внедряването на национална платформа за електронно обучение и въвеждане на електронно съдържание;
- Осигурена е комуникационна и Интернет свързаност и достъп на училища до образователни и информационни ресурси;
- Осигурена е функционалността на националния център за управление на комуникациите и на регионалните центрове на училищната мрежа;
- Изготвен е анализ на съществуващата комуникационна свързаност и стартиране на ъпгрейд на инфраструктурата и на съществуващото комуникационно и безжично оборудване в училища, регионални възли и национален център за управление на комуникациите;
- Осигурен е достъп до националната и паневропейската образователна инфраструктура, както и до информационни ресурси, предоставяни от необразователни институции;

1.6. По продукт/услуга - Квалификация, кариерно развитие и диференцирано заплащане

- разработена е и приета Национална стратегия за развитие на педагогическите кадри (НСРПК);
- Подписан е нов Колективен трудов договор за системата на народната просвета на 26.06.2014 г.;
- По Национална програма „Квалификация”, са организирани и проведени:
 - обучение на учители от училища със слети паралелки на тема: „Специфика на обучението в слети паралелки в прогимназиален етап на основната образователна степен“ – 100 участници;
 - обучение на учители от спортните училища – 96 участници;
 - обучение на учители, преподаващи предмет на чужд език – обучение по програма ЕУРОПРОФ – II група – 15 участници;
 - обучение на учители от гимназиален етап за формиране и развитие на предприемачески компетентности – 30 участници;
 - обучение на учители от подготвителен клас/ група/ на тема: „Как да учим децата билингви да учат“ – 60 участници;
 - участие на преподаватели по английски език в конференция на българската асоциация на преподавателите по английски език (БАПА) – 61 участници (40 учители от частни училища и 21 учители от държавни и общински училища);
 - Национална конференция „Водим бъдещето за ръка“ – 400 участници.
- Организирана е Национална традиционна изложба на художниците-педагози, гр. Велико Търново;
- Националният институт за обучение и квалификация в системата на образованието е организирал и координирал дейностите по провеждане на обучения:
 - за формиране на знания, умения и компетентности за работа с деца и ученици със СОП – обучени 4758 педагогически специалисти;
 - за формиране на знания, умения и компетентности за работа в интеркултурна среда – обучени 3681 педагогически специалисти;
 - за формиране на знания, умения и компетентности за оценяването на учениците – обучени 7903 педагогически специалисти;
 - за превенция на училищното насилие, агресията и други негативни прояви – обучени 9663 педагогически специалисти;
 - за работа в групите за задължителна предучилищна подготовка – обучени 3827 педагогически специалисти;
 - за формиране на базови управленски компетентности – обучени 912 помощник – директори;

1.7. По продукт/услуга - Финансова децентрализация

- Оказана е методическа помощ на общинските администрации и директорите на училища и детски градини при разработване на формулата за разпределение на средствата по единните разходни стандарти и са проведени работни срещи с цел подобряване на механизма за разработване на формулата като средство за оптимално разпределение на финансовия ресурс, осигуряван от държавата;
- Публикувана е Информация за броя на децата и учениците, по които са разчетени средствата за образование, получени от първостепенните

разпоредители с бюджет, съгласно Закона за държавния бюджет на Република България за 2014 г. по общини и по данни от информационната система на Министерството на образованието и науката към 01.01.2014 г.;

- Публикувана е Информация за броя на децата и учениците, финансирани от министерства, по бюджета към 1 януари 2014 г., съгл. чл. 41а, ал. 13, т. 2 от ЗНП и ПМС № 33 от 2013 г. за условията за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование и по данни от информационната система Админ М към 1 януари 2014 г.;
- Изготвени са указания съвместно с Министерство на финансите за прилагане на системата на делегирани бюджети през 2014 година;
- Публикувани са формули за разпределение на средствата, получени по единни разходни стандарти за 2014 г. между училищата и обслужващите звена, второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката и Правила за промени в разпределението на средствата между училищата и обслужващите звена при изменение на компонентите на формулата за 2014 г., както и информация за разпределението на средствата по училища и обслужващи звена и по компоненти на формулите, утвърдени със Заповед № РД 09-302 /27.02.2014 г. на министъра на образованието и науката

1.8.Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Програма № 1 „Осигуряване на качеството в предучилищното възпитание и подготовка и в училищното образование“				
Целева стойност				
Показатели за изпълнение	<i>Мерна единица</i>	<i>Закон 2014 г.</i>	<i>Уточнен план 2014</i>	<i>Отчет 30.06.2014 г.</i>
Разработени и актуализирани законови и подзаконовни нормативни актове	брой	2	2	1 проект на закон и 34 проекта на наредби за ДООИ по професии
*Информационен регистър за оценяване и одобряване на програмите за обучение за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти	Брой	1	1	x
*Училища с високоскоростен интернет достъп	%	100	100	100%
*Училища със зони за безжичен интернет	%	15	15	20%
*Брой компютъризирани работни места в училищата	Брой	75000	75000	73 000
*Училища, обхванати от информационно-управленската система на образованието	%	100	100	100 %
Разработени национални изпитни програми за придобиване степен на професионална квалификация по нови професии	Брой	50	50	17
Външна оценка на всеки етап от училищното образование – проведени изпити	Брой	13	13	14
Относителен дял на учениците положили изпити по	%	80%	80%	80%

НВО по етапи				
Удостоени от министъра учители и директори с ежегодни награда за постигнати високи резултати в професионалната си дейност и принос в развитието на българското образование	Брой	200	304	304
Съгласувани предложения за държавен план-прием	Брой	28	28	28
Поддържане на регистър на държавните детски градини, държавните и общинските училища и обслужващи звена, българските държавни училища в чужбина, частните детски градини и училища, българските детски градини и училища с чуждестранно участие, чуждестранните детски градини и училища и духовните училища	Брой	1	1	1
Оптимизиране на мрежата от държавни и общински детски градини, училища и обслужващи звена - брой закрити, открити, преобразувани, с промяна на финансирането, именуване на училища, детски градини и обслужващи звена	Брой	47	47	24
Оптимизиране на мрежата от частни детски градини, училища и професионални колежи - брой закрити, открити, с настъпили промени в тях училища, детски градини и колежи	Брой	50	50	45
Разработени учебни програми и учебни материали за квалификация на педагогическите специалисти	Брой	6	6	5
Организиран и проведен национални конференции	Брой	3	3	2
Организиран и проведен обучения	Брой	11	11	5
План за действие за периода 2014-2015 год. в изпълнение на Стратегия за намаляване дела преждевременно напусналите образователната система (2013-2020 г.);	Брой	1	1	x

1.9. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2014 г.	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	13 038 500	12 960 100	7 891 453
от тях за:			
Персонал	9 309 340	9 309 340	4 151 535
Издръжка	3 729 160	3 650 760	1 946 188
Капиталови разходи	0	0	1 793 730
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	31 368 500	20 087 602	177 989
от тях за:			
Издръжка	31 368 500	20 087 602	177 289
Общо разходи (I+II)	44 407 000	33 047 702	8 069 442
Численост на щатния персонал	533	533	532

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2014 г. е 8 069,4 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 7 891,5 хил.лв. и включват разходите на министерството и ВРБ за предоставяне на изброените по-горе продукти/услуги. Администрираните разходи са в размер на 177,3 хил.лв. и включват платенните такси са участие в международни изследвания PIRLS, TIMSS и PISA.

2. Програма “Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

2.1. Формиране и реализиране на политики за достъп до качествено образование

- Реализирани са дейности по изготвянето на план за изпълнение на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020 г.) до 2015 година. В плана са заложили политики и мерки за превенция и интервенция на преждевременното напускане на училище, както и за компенсиране на ефекта от преждевременното напускане.
- Изготвен е и утвърден График на дейностите за осигуряване на учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване за учебната 2014/2015 година;
- Изготвени са и публикувани на електронната страница на МОН образци-заявки за закупуване на необходимите комплекти учебни помагала за подготвителна група (5 и 6 годишни), комплекти учебници и учебни помагала за учениците от I до IV клас и комплекти учебници за учениците от V до VII клас;
- Изготвено е разпределение на средствата по първостепенни разпоредители за закупуване на учебници и учебни помагала, предоставяни за безвъзмездно ползване на децата от подготвителна група и учениците от за I до VII клас. Разпределението на средствата е публикувано на електронната страница на МОН;
- С ПМС № 127/22.05.2014 г. за одобряване на допълнителни разходи и трансфери за закупуване на учебници и на учебни помагала за децата и учениците в детските градини и училища за 2014 г. средствата за закупуване на учебници и учебни помагала предоставяни за безвъзмездно ползване на децата и учениците в държавните, общинските и частните детски градини и училища за 2014 година са предоставени по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет;
- Изготвена е и публикувана на електронната страница на МОН информация за издателствата, които ще разпространяват учебници и учебни помагала за подготвителна група и за I – VII клас;
- Обобщена е получената от РИО информация по отношение на сключените договори с издателствата за учебната 2014/2015 година и сроковете за доставка;
- Разработена и приета Национална програма „С грижа за всеки ученик“, включваща четири модула: модул 1 „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“; модул 2 „Осигуряване на

допълнително обучение за деца от подготвителните групи”; модул 3 „Осигуряване на допълнително обучение на учениците от началния етап на основното образование за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка” и модул 4 „Осигуряване на допълнително обучение на учениците от прогимназиалния етап на основното образование за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка”;

- Организиран и координиран са дейностите по осигуряване на безплатен транспорт на децата и учениците. Събират се заявки от общините за транспортното обслужване на децата и учениците. Изготвя се база – данни за пътуващите ученици по училища, населено място община и област;
- Изготвена е оценка на дейностите в средишните училища с оглед посещаемост и ограничаване на отпадането от образователната система;
- Изготвена е оценка на дейностите в средишните училища с оглед успеваемост на учениците и социализация;
- Методически са подпомогнати училищата при прилагането на нормативната уредба, свързана с храненето на учениците и целодневната организация на учебния процес;
- Извършва се анализ и оценка на причините за отпадане на учениците и определяне на рисковите групи;
- Разработват се програми и мерки за превенция;
- Разработват се гъвкави пътеки за включващо обучение на необхванати и отпаднали ученици с цел получаване на образование и професионална квалификация – чрез промяна на нормативната уредба.
- Прилагат се механизми за контрол за актуализиране на списъците на защитените, средишните и приемащите училища;
- Създадени са условия за разработване и прилагане на училищни политики за намаляване на преждевременно напусналите образователната система.

2.2. Включващо/приобщаващо образование на деца и ученици със специални образователни потребности

- Със Заповед № РД09-515/07.04. 2014 г. на министъра на образованието и науката е назначена междуведомствена комисия, която интензивно работи по изготвянето на проект на Концепция за промени в нормативната уредба във връзка с прилагането на чл. 21 от Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания за създаване на условия за информационна достъпност, съобразена с вида на уврежданията, в изпълнение на Плана за действие (2012-2014), съдържащ мерки за привеждане на нормативната уредба и политики в областта на хората с увреждания в съответствие с разпоредбите на Конвенцията;
- Изготвен е проект за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за народната просвета като част от мерките за осигуряване на подкрепяща среда за ученици със специални образователни потребности във връзка с въведената в Закона за народната просвета нова форма на обучение – комбинирана. С ПМС № 113/13.05. 2014 г. за изменение и допълнение на

Правилника за прилагане на Закона за народната просвета (обн., ДВ бр. 43 от 201 г.) промените са приети;

- Създадена е необходимата подкрепяща среда за участие в националното външно оценяване и за полагане на държавни зрелостни изпити от ученици със специални образователни потребности за учебната 2013/2014 година – с материали на брайлов шрифт, на уголемен шрифт, с подкрепата на жестомимичен превод и на съответни учители консултанти, с удължено време за всеки изпит и др. За първа година са създадени условия за използване на изпитните материали на уголемен шрифт за ученици с обучителни трудности при дислексия и дискалкулия - НВО за 90 ученици с обучителни трудности при дислексия и дискалкулия – писмен изпит с уголемен шрифт; ДЗИ за 4 ученици с обучителни трудности при дислексия и дискалкулия – писмен изпит с уголемен шрифт. Създадена е организация и подкрепяща среда за участие в НВО и ДЗИ за 95 ученици с нарушено зрение;
- Чрез 28-те ресурсни центъра за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности за учебната 2013/2014 г. са осигурени ресурсни учители, психолози, логопеди и други специалисти за ресурсно подпомагане на интегрираното обучение на 11 872 деца и ученици със специални образователни потребности;
- Със Заповед № РД 09-475/28.03.2014 г. на министъра на образованието и науката са утвърдени 73 паралелки в държавен план-прием за учебната 2014/2015 г. за обучение и за професионална подготовка на деца и ученици със специални образователни потребности;
- Разработени са стандарти за логопедичната практика от Логопедичен център-София, включващи превенция на обучителните трудности – програми за психомоторно, когнитивно и езиково развитие; невропсихологична и логопедична диагностика и оценка на комуникативните нарушения на входно и изходно нива; логопедична терапия чрез невропсихологична рехабилитация; работа за и в организация, работа с родители по определени правила.
- Осъществява се превенция на обучителните трудности, която се води постоянно и е част от клиничната практика на логопедите от Логопедичен център – София.

2.3. Включващо/приобщаващо образование за деца и ученици от етническите малцинства

- Осъществено е междуинституционално сътрудничество с цел образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства. Реализирани са дейности, свързани с разработването на политики и мерки за интеграция на деца и ученици от етническите малцинства чрез заседанията на Националния съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси;
- Реализирани са мерки и дейности по изпълнението на Националната стратегия на Р България за интегриране на ромите 2012 – 2020;
- За постигане на ефективни резултати по прилагането на мерки за интеграция на децата и учениците от етническите малцинства от Центъра за образователна интеграция на децата и учениците (ЦОИДУЕМ) са финансирани проекти и са реализирани дейности, като са създадени условия

за равен достъп до качествено образование на ромски деца чрез включването им в групи в детски градини и в класове със смесен етнически състав в приемни училища;

2.4. Включващо/приобщаващо образование за децата и учениците за деца и ученици от семейства на мигранти и на бежанци

- Изработени са мерки за образователна интеграция и социална адаптация на децата, търсещи или получили международна закрила, които са включени в Националната стратегия за интеграцията на лицата, получили международна закрила в Р България, както и в Годишния план за 2014 г. към стратегията.
- Изготвени са предложения за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците чрез Закона за народната просвета за осъществяването на допълнително обучение по български език и по учебни предмети за деца, търсещи или получили международна закрила в училище.
- Изготвени са предложения за изменение и допълнение на чл. 26 от Закона за убежището и бежанците за синхронизиране на българското законодателство с европейските норми относно правото на достъп на малолетни и непълнолетни бежанци до образователната ни система не по късно от три месеца от подаването на молба за международна закрила.
- Реализирани са дейности за осигуряването на обучение по български език, съгласно разпоредбите на Наредба № 3 от 19 юни 2009 г. за условията и реда за осигуряване на безплатно обучение по български език, както и на обучение по майчин език и култура, на учениците в задължителна училищна възраст - деца на граждани на държави-членки на Европейския съюз, европейското икономическо пространство и Швейцария.
- Реализирани са дейности, свързани с обучения на учители, психолози, педагогически съветници, експерти от РИО по интеркултурно образование и работа с деца мигранти и бежанци;
- Изработена е Национална стратегия за интеграцията на лицата, получили международна закрила в Р България (2014 – 2020 г.) и Национален план за действие по интеграция за 2014 г. към нея, в който са включени обучения на учители за работа с деца, търсещи или получили международна закрила.
- Извършени са дейности, способстващи повишаването на информираността на учениците, учителите и родителите по въпросите, свързани с интеграцията на търсещите и получили закрила чужденци.

2.5. Реформиране и модернизиране на специалните училища

- През месец април 2014 г. е проведена работна среща с директорите на ВУИ и СПИ, експерти и/или началници на РИО, свързана с проблеми в системата на специалните училища за деца с девиантно поведение. УНИЦЕФ продължи финансирането на проект, свързан с подкрепата за децата в конфликт със закона, децата в риск и техните семейства в два социално-педагогически интерната. В проекта бе включен и третият социално-педагогически интернат. Чрез работа по проекта в социално-педагогическите интернати в с. Драгоданово, обл. Сливен, и в гр. Стралджа, обл. Ямбол, се създаде модел за предоставянето на услуги в общността за деца в риск, деца в конфликт със

закона и техните семейства. Изготви се времеви план за действие, създадох се екипи на промяната в двете институции, извършиха се обучения на персонала. В двете училища се осъществява супервизия и консултации.

- През месец юни 2014 г. в СОУ за деца с нарушено зрение „Д-р Ив. Шишманов”, гр. Варна, е проведен семинар на тема „Обществена подкрепа на интегрираното и включващото обучение”, с внимание към обучението на деца и ученици с множество увреждания. Обучени са 43 директори и ресурсни учители от цялата страна. Семинарът частично е финансиран от Международната фондация „Хилтън/Пъркинс” чрез Българската асоциация за обучение на зрително затруднени деца;

2.6. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Програма № 2 „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование“				
Целева стойност				
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2014 г.	Уточнен план 2014	Отчет 30.06.2014г.
*Брой деца от подготвителна група, осигурени с учебни помагала за безвъзмездно ползване	Брой	124 378	124 378	124 532
*Брой ученици от I –IV клас, осигурени с комплекти учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване	Брой	245012	245012	256 162
*Брой ученици от V – VII клас, осигурени с учебници за безвъзмездно ползване	Брой	188714	188714	183 569
*Брой ученици със специални образователни потребности са осигурени безплатни учебници	Брой	2000	2000	1400
*Увеличаване на броя на децата и учениците със СОП, които са включени за обучение в общообразователна среда.	%	5%	5%	9,5 %
*Разработени програми за обучение и програми/модули за професионална подготовка на деца и ученици със СОП и на ученици с девиантно поведение.	Брой	2	2	1
*Увеличаване на броя на детските градини и училищата, в които се осъществява включващо/приобщаващо образование на деца и ученици със СОП	%	5%	5%	6%
*Проведени дейности за подготовка на директори и педагогически специалисти за работа с деца и ученици със СОП	Брой	5	5	28
*Увеличаване на броя на ресурсните учители и на специалистите с педагогически функции, подпомагащи интегрираното и включващо/приобщаващото образование.	%	5%	5%	4,5%
*Проведени дейности за изграждане на положителни обществени нагласи към включващо/приобщаващото образование.	Брой	5	5	31
*Увеличаване броя на деца и ученици от етническите малцинства, които посещават „приемни” училища	%	3%	3%	1%
*Обучени педагогически и управленски кадри от РИО, училища и детски градини, преминали обучение по	Брой	180	180	705

интеркултурно образование в българоезична мултиетническа среда;				
* Брой деца и ученици на ресурсно подпомагане в РЦПДОВДУ	Брой	10 646	10 646	11 872
*Брой ученици получаващи стипендии след завършено основно образование /за училищата финансирани от МОН	Брой	19 300	19 300	20 094

2.7. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2014 г.	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	25 427 950	35 192 786	17 751 604
от тях за:			
Персонал	20 060 990	20 066 058	10 201 027
Издръжка	5 366 960	9 094 388	1 058 605
Капиталови разходи	0	6 032 340	6 491 972
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	18 626 020	17 008 044	3 976 417
от тях за:			
Издръжка	10 045 490	8 812 570	
Стипендии	8 580 530	7 816 713	3 621 166
Субсидии за нефинансови предприятия		378 761	355 251
Общо разходи (I+II)	44 053 970	52 200 830	21 728 021
Численост на щатния персонал	1 651	1 682	1 680

Общият размер на отчетените разходи за периода е 21 728,0 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 17 751,6 хил. лв. и включват разходите на министерството и ВРБ за предоставяне на изброените по-горе продукти/услуги. В тях се включват и разходите по единни разходни стандарти на центрoвете за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности, както и разходите за закупуване на учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване и за подпомагане храненето на децата и учениците от държавните училища, финансирани от МОН.

Администрираните разходи са в размер на 3 976,4 хил. лв., в т.ч. 3 621,2 хил. лв. разходи за стипендии на учениците след завършено основно образование и 355,3 хил. лв. за учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване за децата от подготвителните групи и учениците от I до VII клас в частните детски градини и училища.

3. Програма “Училищно образование”

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

3.1. Училищна подготовка

- Осигурени са условия за провеждане на образователно-възпитателен процес и гарантиране на качествена училищна подготовка;
- Създадени са условия за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти на училищно ниво;
- Провежда се училищна подготовка за учениците от общообразователните, специалните и професионалните училища и гимназии.

3.2. Финансово осигуряване на дейностите по обучение и възпитание

- Организиран и координиран е процесът по разработване на формули и правила за разпределение на средствата по единни разходни стандарти между училища и обслужващи звена, финансирани от МОН за 2014 г.;
- Със Заповед № РД 09-302 /27.02.2014 г. на министъра на образованието и науката са утвърдени и разпределени средствата по училища и обслужващи звена и по компоненти на формулите, информацията е публикувана на електронната страница на министерството;
- Оказано е методическо подпомагане на директорите на общообразователните, специалните и професионалните училища, ВРБ към министъра на образованието и науката по отношение на управлението на делегираните им бюджети;
- Финансово са осигурени дейностите по обучение и възпитание на учениците в училищата, финансирани от МОН;

3.3. Стопанисване и управление на материалната база на училищата

- Поддържа се регистър на имотите;
- Организиран е процесът за предоставяне на ползване и/или отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество публична държавна собственост;
- Извършена е проверка и е изготвен анализ на състоянието на материалната база;
- Предоставени са средства за ремонти и придобиване на ДМА от инвестиционната програма на МОН за 2014 г.;
- Поддържа се регистърът на обществените поръчки на МОН и европейски проекти;
- Разработена е и приета Национална програма „Модернизация на материалната база в училище“.

3.4. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Програма № 3 „Училищно образование“				
Целева стойност				
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2014 г.	Уточнен план 2014	Отчет 30.06.2014 .
Брой училища изпълняващи дейности по програмата	Брой	322	322	317
Средноприравнен брой ученици обучаващи се в общообразователни, специални и професионални училища	Брой	101 185	101 185	98 413
Ремонтни дейности в държавни училища	Брой	150	150	15
Ремонт на държавни училища, съгласно заповед на министъра на образованието и науката	Брой	30	30	6

3.5. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2014 г.	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	209 941 925	211 992 796	86 862 599
от тях за:			
Персонал	162 756 415	162 791 274	72 470 514
Издръжка	44 128 510	46 121 356	12 865 550
Капиталови разходи	3 057 000	3 080 166	1 526 535
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	30 500 000	13 804 606	370
от тях за:			
Издръжка	30 500 000	13 804 606	
Членски внос			370
Общо разходи (I+II)	240 441 925	225 797 402	86 862 969
Численост на щатния персонал	13 029	12 998	12 660

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2014 г. е 86 863,0 хил. лв. От тях 86 862,6 хил. лв. са ведомствени разходи за предоставяните продукти/услуги от МОН и ВРБ по програмата. В тях се включват и разходите по единни разходни стандарти за дейностите по възпитание и обучение на учениците. Администрираните разходи са в размер на 0, 4 хил. лв. и включват платен членски внос от училища за участие в професионални организации и предоставени субсидии на организации с нестопанска цел.

4. Програма “Развитие на способностите на децата и учениците”

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

4.1. Извънкласни и извънучилищни дейности в областта на изкуствата, науката и техниката. Ученически спорт, отдих и туризъм

- Реализирани са изявиите, заложен в Националния календар за извънучилищни дейности /НКИД/ на МОН и Националния спортен календар /НСК/ на МОН;

- Чрез дейностите и изяви за личностно развитие чрез занимания по интереси, са създадени условия за откриване, стимулиране и развитие на способностите на деца с изяви дарби в областта на науката, технологиите, изкуствата и спорта, както и подпомагане на физическото, социалното и личностното развитие на децата и учениците;
- Осигурени са възможности всички ученици, от държавните училища към МОН и общинските училища, с право на закрила по Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изяви дарби, да получават стипендии и еднократно финансово подпомагане;
- Осигурени са възможности за включване на училищата с проектно участие в национални програми или проекти към ОП РЧР за развитие на способностите на учениците чрез извънкласни и извънучилищни дейности;
- По НКИД на МОН са проведени 6 международни и 78 национални изяви, в които са участвали около 100 извънучилищни педагогически учреждения (ИПУ), над 3 000 ученици са участвали в национално значими прояви извън календара на МОН;
- Изготвена е и публикувана на сайта на МОН „Ваканционна програма – 2014” на вниманието на родители, деца и ученици от цялата страна. Информацията е структурирана по: област; община и населено място; възрастова група; занимания; организатори; период и място на провеждане
- Извънучилищната състезателна дейност на учениците се организира и се провежда съгласно Наредба № 14 от 2003 г. и в съответствие с Националния спортен календар на МОН
- През учебната 2013/2014 г. около 100 000 ученици са участвали в четирите етапа на ученическите игри – вътрешноучилищен и общински, областен, зонален и финален етап за учениците от общообразователните училища в страната. Учениците са се състезавали в три възрастови групи: V – VII клас; VIII – X клас и XI – XII клас по 8 вида спорт: баскетбол, волейбол, хандбал, футбол, лека атлетика, тенис на маса, бадминтон, и шахмат. Отборите във възрастова група VIII – X клас, класирани на първо място на финалите, имат право на участие в Световни ученически игри през 2015 г. по спортовете, включени в Международния спортен календар за ученици.
- В Ученическите игри за деца с увреден слух, нарушено зрение, физически увреждания и увреждания на централната нервна система за учебната 2013/2014 г. във финалните състезания участие взеха 300 ученици по 10 вида спорт – бадминтон, тенис на маса, футзал, волейбол, лека атлетика, шахмат, джудо, голбал, ски бегови дисциплини и дартс;
- В изпълнение на ПМС № 129/2000 г. за определяне на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическо възпитание и спорт са изготвени обобщени финансови планове, съгласно които 83 640 деца и ученици от държавни училища към МОН и 595 295 ученици – от общинските детски градини и училища ще получат средства. Изготвено е предложение до Министерството на младежта и спорта за предоставяне на средствата за 2014 г.;

- Броят на изведените деца и ученици и преподаватели за отчетния период в базите на Учебен център – София са 3 194, реализираните леглохранодни и ношувки са 10 113;
- Националният дворец на децата е разкрил 9 нови Педагогическите форми (ПФ), съобразно интересите и потребностите на децата, родителите и обществото. Реализирани са зимна и пролетна ваканционни програми, в момента се провежда лятна ваканционна програма и програма за творчески ваканции „Хайде да творим заедно”. В рамките на ваканционните програми са реализирани 36 дейности, в които са обхванати 420 деца. В програмата за творчески ваканции са включени над 400 деца и ученици и около 40 ръководители. Чрез Детски информационен център са обслужени деца, родители и учители с информация и консултации; обогатен е библиотечния фонд; изготвени са и разпространени листовки, афиши, покани за дейностите в НДД, както и заявления за участие в ПФ, членски карти, дипломи, грамоти и други; поддържа се актуална информация на уеб-сайта на НДД;
- Текущо се координират и се осигуряват методически дейностите и изяви от НКИД на МОН и извънучилищната дейност в страната; проведено е национално съвещание на директорите на ИПУ;

4.2. Стимулиране и подпомагане на деца и ученици с изяви дарби

- Ученици от държавните училища към МОН и общинските училища, класирани на първо, второ или трето място на олимпиадите, състезанията и конкурсите от Програмата с мерки за закрила на деца с изяви дарби за 2014 година, придобиха право на закрила в изпълнение на Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изяви дарби. До м. юни 2014 година придобиха право на стипендии 33 ученици от държавни училища към МОН и около 200 ученици от общински училища;
- Организиране и изпълнение на процедурата за връчване на почетното отличие на МОН „Национална диплома”;

4.3. Ученически олимпиади и състезания

- Разработена е и приета Национална програма „Училището – територия на учениците”. Чрез дейностите по модул „Ученически национални състезания и национални и международни олимпиади” на националната програма са създадени условия за развитие на ключови компетентности и умения за живот, изключително необходими на учениците в съвременното общество. Организирането и провеждането на състезания по професионални направления е един от начините за популяризиране възможностите на системата за професионално образование и обучение, за избор и усвояване на професии според желанията и интересите на младите хора, тяхната привлекателност и значимост.
- Създадени са условия за участието на ученици и национални отбори в национални и международни олимпиади и състезания по общообразователни предмети и по професии. През учебната 2013/2014 година г. са организирани и проведени 21 национални олимпиади по различни общообразователни

предмети и по техническо чертане. Организиран и проведен са 27 състезания по различни общообразователни предмети;

- Организирана и проведена е шеста Панорама на професионалното образование и на националните състезания по професии и на 8 национални състезания, проведени извън Панорамата.
- Подготовката на 8 национални отбора за участие в международни олимпиади и състезания е организирана и проведена в базите на Учебен център – София.

4.4. Подпомагане личностното развитие на децата и учениците

- Обучени са учители и педагогически съветници за работа с програми в сферата на здравното и екологичното образование и/или превенция на насилието над деца; 2 032 учители и педагогически съветници са обучени по въпроси, свързани с превенция на зависимости, от които 1 194 за работа с родителите;
- В програми и кампании за превенция на употребата и злоупотребата с наркотични вещества са обхванати повече от 215 262 ученици;
- Проведени са 2 143 проучвания сред ученици за нагласи за употреба на психоактивни вещества. Разпространени са 79 653 информационни материали – брошури, постери, филми, свързани с превенцията на психоактивни вещества и здравно образование. Разработени са 684 програми за превенция на психоактивни вещества;
- В училищата и детските градини в страната работят общо 1185 психолози и педагогически съветници, като общият брой на психолозите е 430, а на педагогическите съветници – 755;

4.5. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Програма № 4 „Развитие на способностите на децата и учениците“				
Целева стойност				
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2014 г.	Уточнен план 2014	Отчет 30.06.2014 г.
Проведени национални олимпиади и състезания	брой	50	50	48
Ученици, взели участие в олимпиади и състезания	брой	100 000	100 000	60 000
Национални отбори за участие в международни олимпиади и състезания	брой	14	14	
ИПУ участвали в НКИД на МОН	брой	100	100	100
Ученици, участвали в национално значими прояви извън календара на МОН	брой	3 000	3 000	3000
Ученици, участвали в Ученическите игри.	брой	100 000	100 000	100000
Ученици, участвали в Ученическите игри за деца с увреждания.	брой	300	300	300
Деца и ученици, получили средства по ПМС № 129/2000 г. – държавни училища на МОН	брой	85 000	85 000	83 640
Ученици, за които са приложени мерките за закрила на деца с изявени дарби- държавни училища	брой	750	750	233

4.6. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2014 г.	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	6 854 090	6 854 090	3 250 386
от тях за:			
Персонал	2 053 790	2 053 790	1 053 390
Издръжка	4 800 300	4 800 300	2 196 996
Капиталови разходи			
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	1 200 000	1 271 280	48 069
от тях за:			
Издръжка	1 200 000	1 200 000	
Стипендии		71 280	47 115
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата			954
Общо разходи (I+II)	8 054 090	8 125 370	3 298 455
Численост на щатния персонал	146	146	145

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2014 г. е 3 298,5 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 3 250,4 хил. лв. и включват разходите на МОН и ВРБ за предоставяните продукти/услуги, както и разходите по НП „Училището-територия на учениците“, модул „Ученически национални състезания и национални и международни олимпиади“.

Отчетените администрирани разходи са в размер на 48,1 хил. лв. и включват 47,1 хил. лв. изплатени стипендии по програмата с мерки за закрила на деца с изяви дарби от училищата, ВРБ към министъра на образованието и науката и 1,0 хил. лв. разходи за награди на ученици.

5. Програма “Образование на българите в чужбина”

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

5.1. Оценка на образователната политика, насочена към българите в чужбина

- Извършен е анализ и оценка предложенията за финансиране и методическо подпомагане на българските неделни училища в чужбина. Разработени са образци на документи и правила за дейността и отчитането на българските неделни училища в чужбина;
- Инициирани са промени на нормативната уредба с цел подпомагане на дейността на българите зад граница;
- Приети и оценени са 22 документа за вписване в Списъка на българските неделни училища в чужбина за учебната 2014/2015 година. Актуализиран е Списъка на българските неделни училища зад граница;
- Приети и оценени са 125 междинни финансови отчети на български неделни училища в чужбина по ПМС № 334/2011 г. за учебната 2013/2014 година;

- По Национална програма „Роден език и култура зад граница”, приета с РМС № 221/2014 г. са приети и оценени 65 проекта на бенефициенти за финансиране за учебната 2014/2015 година;
- Проведени са 6 мониторинга на място на дейността на български неделни училища в чужбина (Атина – 3, Патра – 1, Валенсия – 1, Одрин – 1);
- Проведена е конференция на учителите и ръководителите на българските неделни училища зад граница „Моделни за качествено изучаване на български език в чужбина“.

5.2. Български държавни училища в чужбина. Обучение по български език и литература, история и география на България

- Проведени са преговори за сключване на двустранно международно споразумение между образователните министерства на Република България и Словакката република по отношение на съществуването на българското училище в Братислава;
- Организиран и проведен са държавните зрелостни изпити и външното оценяване в българските държавни училища в чужбина;

5.3. Осигуряване на условия за реализиране на образователна политика на българите в чужбина

- Организиран е и проведен конкурс за избор на преподаватели за средните училища /по български език и литература, българска история и българска музика/ в Молдова и Казахстан. Информацията относно одобрените кандидати е изпратена в приемащата страна;
- Осъществен е контрол и анализ на годишната заетост на преподавателите, чрез проучване на представените от тях отчети и получените мнения от приемащите институции;
- Изготвени са 24 заповеди за командироване на преподаватели по линия на ПМС № 103/1994 г. за Украйна, Молдова, Румъния и Сърбия;
- Разпределени са и разпространени учебници, учебни помагала и литература на базата на подадените заявки;
- Извършен е анализ на заявените потребности за квалификация на учители за педагогически курсове и практики за ученици и студенти от българските общности в чужбина. Проучени са възможностите за организиране на курсове и практики. Чрез българските дипломатически представителства в чужбина са оповестени възможностите за летен отдих в България и условията за провеждането му; Обобщени са получените заявки и е оказана организационна помощ за провеждането им.

5.4. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Програма № 5 „Образование на българите в чужбина“				
Целева стойност				
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2014 г.	Уточнен план 2014	Отчет 30.06.2014г

Програмно финансиране на образователни проекти за обучение по български език и литература, история и география на България	Брой	190	190	65
Мониторинг на изпълнението на дейностите по Националната програма „Роден език и култура зад граница”	Брой	20	20	6
Мониторинг на изпълнението на дейностите в българските неделни училища в чужбина съгласно ПМС № 334 от 8 декември 2011 г.	Брой	20	20	6
Брой учебно-помощна литература и училищна документация за държавните български училища зад граница	Брой	260	260	
Брой учебно-помощна литература, изпратена да задоволят нуждите както на училищата на българските общности зад граница, така и на българистиката в чужбина	Брой тома	1500	1500	100
Брой учители, студенти и ученици от българските общности зад граница, за участие в квалификационни и езикови курсове за една учебна година	Брой	470 преподаватели, 500 ученика и студента	470 преподаватели, 500 ученика и студента	61 преподаватели, 52 ученика и студента
Брой изпратени преподаватели в средните училища на българските общности зад граница	Брой	25	25	24
Брой чуждестранни ученици и студенти от българската народност, посетили България за летен отдих	Брой	240	240	

5.5. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2014 г.	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	2 936 160	2 769 366	1 178 564
от тях за:			
Персонал	885 810	885 810	433 298
Издръжка	2 050 350	1 882 356	744 066
Капиталови разходи	0	1 200	1 200
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	6 100 000	5 863 495	-1 529
от тях за:			
Разходи за предоставени помощи за организации и дейности в чужбина	6 100 000	5 863 495	-1 529
Общо разходи (I+II)	9 036 160	8 632 861	1 177 035
Численост на щатния персонал	53	53	48

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2014 г. е 1 177,0 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 1 178,6 хил. лв. и включват разходите

на МОН и държавните училища в чужбина за предоставяните продукти/услуги по програмата. Администрираните разходи са в размер на (-) 2,0 хил. лв., които са възстановени средства в размер на 1 529 лв. по Националната програма „Роден език и култура зад граница”

6. Програма „Учене през целия живот”

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

6.1. Разработване на политики за учене през целия живот

- С РМС № 12/10.01.2014г. е приета разработената Национална стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 г. Стратегията е публикувана на електронната страница на МОН;
- Разработен е План за действие за 2014 г. в изпълнение на Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 г. Същият е приет с РМС № 187/03.04.2014 г.;
- Със Заповед № РД 09-909 от 11.06.2014 г. на министъра на образованието и науката е създадена Национална координационна група за учене през целия живот и са определени функциите и задачите и. Разработен и утвърден е План за дейността на Национална координационна група за учене през целия живот за периода м. юли 2014 – м. юни 2015 г.;
- Изготвена е актуална оценка на изпълнение на предварителните условия за Европейските структурни и инвестиционни фондове 2014-2020;

6.2. Ограмотяване на възрастни

- Осигурени са условия за участието на възрастни във формалната система за образование и обучение;
- Чрез проект „Нов шанс за успех“, схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001- 4.3-01. „Ограмотяване на възрастни“ през месец април 2014 година започна третия обучителен етап, в който са включени 84 училища. Сформирани са общо 422 групи с 5423 обучаеми, както следва: 2374 обучаеми, включени в курсове за ограмотяване на възрастни; 1120 обучаеми, включени в курсове за усвояване на учебното съдържание, предвидено за V клас; 1305 обучаеми, включени в курсове за усвояване на учебното съдържание, предвидено за VI клас и 631 обучаеми, включени в курсове за усвояване на учебното съдържание, предвидено за VII клас;
- По проект № 374725-LLP-1-2012- 1 -BG-GRUNDTVIG-AL_AGENDA „BG – „BG – Изпълнение на Програмата на ЕС за учене на възрастни” е разработен проект на Модел за мониторинг на сектора за учене на възрастни; проведен е консултативен процес на национално и регионално равнище на управление за Модела за мониторинг на сектора за учене на възрастни чрез провеждане на 2 кръгли маси и електронна анкета;
- Създадена е Национална информационна система в сектора за учене на възрастни;

- Подготвена е учебна документация за обучение на служители от централната и областна администрация за извършване на мониторинг в сектора за учене на възрастни (2 броя учебни пакети по 9 броя теми). Разработено, отпечатано и разпространено е Методическо ръководство за мониторинг в сектора за учене на възрастни и е организирано и проведено обучение на две групи служители от централната и областна администрация за извършване на мониторинг в сектора за учене на възрастни;
- Организирана и проведена е Заключителна конференция на тема „Мобилизиране на заинтересованите страни за напредък в сектора за учене на възрастни“ (над 100 участника);
- Разработено е предложение за определяне на националните приоритети през Втория етап (ноември 2014 – октомври 2015) от изпълнението на Европейската програма за учене на възрастни, изпратено за одобрение в Европейската комисия;

6.3. Лицензиране на центрове за професионално обучение и центрове за информиране и професионално ориентиране.

- Дейностите по лицензиране на ЦПО и ЦИПО се извършват от Националната агенция за професионално образование и обучение. През периода на отчитане са издадени 32 лицензии на ЦПО и 12 на ЦИПО;
- Извършва се мониторинг и контрол на лицензираните ЦПО и ЦИПО. Основна форма на контрол са проверките на място в лицензираните институции, които се извършват въз основа на „Процедурата за последващ контрол“, приета от УС на НАПОО. През отчетния период са извършени общо 61 проверки в ЦПО на територията на страната. С оглед избягване на повторно допускане на констатираните нарушения, на ЦПО са направени препоръки и им е оказана експертна помощ;
- НАПОО стартира изпълнението на проект по ОПАК „Надграждане на информационната система на НАПОО и осигуряване на оперативна съвместимост с цел ускоряване и оптимизиране на процесите по обслужване на бизнеса и гражданите“. В рамките на проекта е заложено разширяването на информационната система с нови модули и регистри;
- Сайтът на НАПОО се актуализира периодично, като се допълват новите или изменени документи, своевременно се информират гражданите и бизнеса по актуални въпроси;

6.4. "Еразъм+"

- С новата Програма „Еразъм+“ се акцентира върху добавената стойност за ЕС и системното въздействие и се подкрепят три вида дейности - Образователна мобилност за гражданите в ЕС и извън него; Стратегически партньорства и Подкрепа за образователните политики. Осигурена е информираност за кандидатстване, изпълнение и отчитане на проекти;
- Осигурен е качествен и финансов контрол по изпълнението на проекти;
- Чрез съпътстващите дейности и инициативи: "Europass", "Euroguidance", "eTwinning", "Eurymdice" и „Eurodesk“ се подпомага изпълнението на Програма "Еразъм+" и се допринася за осъществяването на приоритетите в европейски

стратегически документи като Европа 2020, Образование и обучение 2020 (ЕТ 2020) и Европейска младежка стратегия (2010-2018);

- Осигурена е информация и консултации по инициативите и дейностите "Europass", "Euroguidance", "eTwinning", "Eurydice" и „Eurodesk“;
- Проведени са обучения за работа с информационни продукти на посочените инициативи;
- Организиран са информационни семинари и обучение за всички заинтересовани страни;
- Развиват се мрежи от външни експерти по направления като "Реформа в професионалното образование и обучение", "Кариерно ориентиране", "ИКТ в образованието", които подпомагат образователната система;
- Организиран са тематични конкурси и са изготвени специализирани публикации.

6.5. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Програма № 6 „Учене през целия живот“				
Целева стойност				
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2014 г.	Уточнен план 2014	Отчет 30.06.2014г.
Включени лица в обучение за ограмотяване на възрастни	брой	100	100	5 423
Разработени ДООИ	брой	15	15	20
Проверки на ЦПО и ЦИПО	брой	30	30	61
Поддържане на ИС на НАПОО	брой	1	1	1
Разширяване на ИС - модули, регистри и др.	брой	2	2	x
Методически разработки - единици резултати от ученето, секторни квалификационни рамки, външна оценка на качеството и др.	брой	3	3	6
Информационна дейност на НАПОО - изграждане и поддръжка на сайт, бюлетин, печатни материали и др.	брой	3	3	3

6.6. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2014 г.	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	3 982 455	3 983 872	1 054 121
от тях за:			
Персонал	2 467 255	2 468 672	920 506
Издръжка	1 515 200	1 510 360	133 615
Капиталови разходи		4 840	
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	14 170 000	14 170 000	0
от тях за:			
Издръжка	10 020 000	10 020 000	
Субсидии за нефинансови предприятия	2 850 000	2 850 000	
Субсидии за организации с нестопанска цел	1 300 000	1 300 000	
Общо разходи (I+II)	18 152 455	18 153 872	1 054 121

Численост на щатния персонал	100	100	98
------------------------------	-----	-----	----

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2014 г. е 1 054,1 хил. лв. и включват разходите на министерството и ВРБ за предоставяните продукти/услуги по програмата.

7. Програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

7.1. Разработване и изпълнение на политики в областта на висшето образование и актуализиране и усъвършенстване на нормативната уредба, регулираща системата на висшето образование, в съответствие с европейското законодателство и европейските и световни измерения и тенденции в областта на висшето образование

- Разработени са и са приети следните актове на Министерския съвет, регулиращи мрежата на висшите училища и структурата на държавните висши училища:
 - ПМС № 103/08.05.2014 г. за откриване на Институт за изследване и развитие на лидерството в информационна среда в структурата на Университета по библиотекознание и информационни технологии – София.
 - РМС № 274/08.05.2014 г. за предложение до Народното събрание за откриване на факултет „Обществено здраве и здравни грижи“ в структурата на Университета „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас. Решение на Народното събрание от 27.06.2014 г. за откриване на факултет „Обществено здраве и здравни грижи“ в структурата на Университета „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас.
- Извършени са проверки в Техническия университет – Габрово и Минно-геоложкия университет „Свети Иван Рилски“ – София.
- Прието е Решение № 293 от 13.05.2014 г. на Министерския съвет за броя на приеманите студенти и докторанти във висшите училища на Р България през 2014/2015 г. За прием в държавните висши училища са утвърдени 58 515 места за прием на студенти. За частните висши училища са утвърдени 15 219 места. Утвърдени са общо 1 758 места за редовна и 665 места за задочна докторантура, разпределени, както следва: за държавните висши училища – 1 473 места за редовна и 542 места за задочна докторантура, за частните висши училища – 45 места за редовна и 24 за задочна докторантура и за научните организации – 240 места за редовна и 99 за задочна докторантура, в т.ч. за БАН – 130 за редовна и 50 за задочна докторантура;
- С Решение на Министерския съвет № 293 от 13.05.2014 г. са утвърдени 550 места за прием на студенти – чуждестранни граждани от българска народност и граждани на Република Македония. За прием по ПМС 103/1993 г. са утвърдени 12 места за редовна докторантура;

- Проведени са 5 заседания на Постоянната междуведомствена комисия по въпросите на образователната дейност сред българите в чужбина, чиито основни цели са организация и координация на работата на държавните ведомства и организации при осъществяването на образователната политика на Република България по отношение на българските общности и българите извън Република България и подпомагане на дейността по приема на студенти, докторанти и специализанти – българи, живеещи извън Република България, съгласно ПМС № 103/1993 г. и ПМС № 228/1997 г.;
- Организиран са дейностите, свързани с осигуряване на холограмни стикери в дипломите за завършена образователно-квалификационна степен на висше образование. През първото полугодие на 2014 г. са отпечатани 14 619 холограмни стикери за дипломи за висше образование;
- Извършена е проверка на подадените от висшите училища данни за броя на студентите, съгласно държавния план прием за учебната 2012/2013 г. за регистъра на МОН;
- Събрани са и обобщени предложенията на държавните висши училища за таксите за кандидатстване и обучение за учебната 2014/2015 г. Изготвено и прието е ПМС № 109/10.05.2014 г. за утвърждаване на таксите за кандидатстване и за обучение в държавните висши училища за учебната 2014/2015 година;
- Реализирани са дейности, свързани с планирането на субсидията за ДВУ по елементи за 2015 г.;
- Текущо се изпълняват определените със ЗДБРБ за 2014 г. трансфери за ДВУ;
- С ПМС № 25/14.02.2014 г. за одобряване на средства от резерва по чл. 1, ал. 2, раздел II, т. 4.1.2 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2014 г. е изменено ПМС № 121 от 2012 г. за определяне на субсидията за издръжка на обучението в държавните висши училища в зависимост от комплексна оценка за качеството на обучението и съответствието му с потребностите на пазара на труда и е изменено и допълнено ПМС № 162 от 2001 г. за определяне на диференцирани нормативи за издръжка на обучението за един студент по професионални направления С ПМС №25/2014 г. са предоставени допълнителни трансфери за 2014 г. в размер на 21, 4 млн.лв., за увеличаване на субсидията за издръжка на обучението в зависимост от комплексна оценка за качеството на обучението и съответствието му с потребностите на пазара на труда и за увеличаване на диференцираните нормативи за издръжка на обучението в приоритетни професионални направления.

7.2. Оценяване и поддържане на качеството на висшето образование

- Рейтинговата системата дава възможност висшите училища да бъдат сравнявани на базата на 49 индикатора, които измерват различни аспекти на учебния процес и научната дейност, удовлетвореността на студентите от учебната среда и социално-битовите и административни услуги, престижа, връзките с пазара на труда и реализацията на завършилите;

- На основание чл. 30, ал. 1 от ЗРАСРБ по сигнали на засегнати лица са осъществени проверки по документи на процедури за придобиване на научна степен, както и за заемане на академични длъжности;
- Организиран и проведен е контролен дейности, свързани с качеството на обучение във висшите училища. Постоянната комисия по следакредитационно наблюдение и контрол, съгласно чл. 88 в, ал. 1, от ЗВО е осъществила анализ и контрол по План-график приет на заседание на Акредитационния съвет – Протокол № 2 от 30.01.2014 г.;
- НАОА е взела решения по оценяване на 14 на проекта, от които 2 проекта за преобразуване на висше училище; 2 проекта за преобразуване и откриване на основни звена; 3 проекта за откриване на специалност от регулираните професии и 7 проекта за откриване на професионални направления;
- По време на процедурите за институционална акредитация и програмна акредитация се е осъществило оценяването на предлаганите области на висшето образование и на професионалните направления, ефективността, с която висшите училища контролират, поддържат и повишават качеството на обучение;
- По време на процедурата за програмна акредитация на професионално направление, в основно звено и/или филиал на висшето училище, на специалност от регулираните професии или на докторска програма се е извършило и оценяване на качеството на предлаганото образование във висшето училище и научна организация, като се изисква отговор за изпълнението на съответните акредитационни критерии.

7.3. Акредитация (институционална и програмна) и следакредитационно наблюдение и контрол

- Извършена е проверка на качеството на обучение на студентите във всички предлагани форми на обучение по образователно-квалификационни степени и по образователната и научна степен “доктор” и изменение на капацитета на ВУ;
- НАОА е взела решения по процедури за програмна акредитация на професионално направление - 70; за програмна акредитация на специалности от регулираните професии – 10; за програмна акредитация на образователната и научна степен “доктор” за 142 докторски програми, от които 12 за ОНС „доктор” от регулираните професии и за изменение на капацитета на висши училища и професионални направления - 16.
- В ход са 101 процедури за програмна акредитация на професионално направление и на специалности от регулираните професии, 12 за оценяване на проекти и 464 за програмна акредитация на образователната и научна степен “доктор”, от които 30 за ОНС „доктор” от регулираните професии;
- Поддържа се информационната система с данни за акредитираните висши училища, техни основни звена, филиали, професионални направления и специалности от регулираните професии, както и на акредитираните докторски програми във висшите училища и организациите по чл.47 от ЗВО;
- Изготвен е анализ на получените от висшите училища отчети за отстраняване на нарушенията и оценка на ефективността от прилаганите мерки;

7.4. Академично и професионално признаване на образователни документи

- Издадени 4 667 удостоверения APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от институциите в системата на народната просвета;
- Издадени са 12 271 удостоверения APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от висшите училища в Република България;
- Издадени са 166 удостоверения APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от Министерството на образованието и науката и неговите звена;
- Извършени са 67 проверки на автентичността на образователни документи;
- Организирана е процедура от НАЦИД по признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища с цел улесняване на достъпа до пазара на труда, както и за други цели, когато заявителят има правен интерес;
- Предоставя се административната услуга по издаване на удостоверения за придобита професионална квалификация на територията на Р България по нерегулирани професии съгласно чл. 3, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за издаване на удостоверения, свързани с придобита професионална квалификация на територията на Р България, необходими за достъп или за упражняване на регулирана професия на територията на друга държава членка;
- Предоставят се административни услуги за проверка на академичен статут на чуждестранни висши училища, за проверка на автентичността на дипломи и документи за висше образование от чуждестранни висши училища и изготвяне на препоръка за признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища;
- Актуализирана и обновена е базата данни на висшето образование от ЦИОО. Информационната система за висшето образование съдържа пълни и точни данни за всички прекъснали и действащи студенти и докторанти и данни за академичния състав на всички акредитирани висши училища и докторантите на научните организации в т.ч. докторантите от институтите на БАН;

7.5. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Програма № 7 „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“				
Целева стойност				
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2014 г.	Уточнен план 2014	Отчет 30.06.2014 г.
*Брой разработени проекти на нормативни актове	Брой	6	6	3
*Брой извършени проверки по реда на ЗВО	Брой	4	4	2
*Брой оценени проекти за промяна на мрежата и структурата на висшите училища	Брой	4	4	2
*Утвърден брой студенти в държавните (вкл. военните) висши училища по Решение на МС	Брой	56 943	59 065	59 065
*Утвърден брой студенти в частните висши училища по Решение на МС	Брой	15 087	15 219	15 219

*Утвърден брой докторанти в държавните (вкл. военните) висши училища по Решение на МС	Брой	1940	2 027	2 027
*Утвърден брой докторанти в частните висши училища по Решение на МС	Брой	127	69	69
*Утвърден брой докторанти в научните организации по Решение на МС	Брой	325	339	339
* Издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от институциите в системата на народната просвета	Брой	8 000	8 000	4667
* Издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от висшите училища в Р България	Брой	10 000	12 271	12 271
* Издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от МОН и неговите звена	Брой	80	166	166
*Проверка автентичността на образователни документи	Брой	100	100	67

7.6. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2014 г.	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	3 341 890	3 341 890	3 183 449
от тях за:			
Персонал	1 911 890	1 911 890	802 686
Издръжка	1 430 000	1 430 000	220 811
Капиталови разходи			2 159 952
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	1 546
от тях за:			
Субсидии за нефинансови предприятия			1 546
Общо разходи (I+II)	3 341 890	3 341 890	3 184 995
Численост на щатния персонал	76	76	78

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2014 г. е 3 185,0 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 3 183,5 хил. лв. и включват разходите на министерството и ВРБ за предоставяните продукти/услуги по програмата.

8. Програма „Студентско подпомагане”

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

8.1. Разработване на политика за студентско подпомагане (ДВУ)

- С ПМС № 46/06.03.2014 г. за допълнение на Постановление № 90 на Министерския съвет от 2000 г. за условията и реда за предоставяне на

стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации се определя условията и редът за получаване на стипендии от студенти със значими постижения в научноизследователската, спортната или художественотворческата дейности;

- Методически се подпомагат висши училища и студентски съвети по въпроси с планирането и разпределението на стипендиите, субсидирани от държавния бюджет и предоставяни по реда и при условията на ПМС 90/2000 г.;
- Чрез Националния студентски дом са организирани дейности и събития самостоятелно и в условията на активно съвместно сътрудничество със студентски организации и формации;

8.2. Субсидиране на студентски столове, общежития и квартири (ДВУ)

- Направен е анализ и са планирани показателите за предоставяне на субсидии за студентските общежития и столове за 2015 година, както и показателите за предоставяне на субсидии за свободно наета квартира за 2015 година;
- Създадена е единна уеб-базирана система, която позволява оторизиран достъп както до обобщени справки за настанените, така и до схемите на общежитията, като е възстановена връзката между информационната система и Регистъра на действащите и прекъснали студенти и докторанти;
- Изготвен е проект на Инструкция за мерките и средствата за защита на личните данни в Регистъра на настанените лица в студентските общежития;
- Събрана е информация за реализираните леглодни и хранодни и усвояването на държавната субсидия в студентските столове и общежития на висшите училища за първото полугодие на 2014 г.;

8.3. Студентски стипендии (ДВУ)

- Извършено е планиране на показателите за предоставяне на стипендии по реда на ПМС № 90/2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации за 2015 година;
- Събрана е информация и е изготвен анализ за броя на стипендиантите за летния семестър на учебната 2013/2014 г. в държавните висши училища. Въз основа на данните от анализа 15 на сто от студентите в редовна форма на обучение получават стипендии, като от тях 15 626 студенти получават стипендии по критерии минимален успех добър 4,00 и доход, а 4 964 – без изискване за минимален успех. Броят на чуждестранните студенти, приети за обучение по актове на МС и по междуправителствени спогодби, които получават стипендии е 959;
- През първото полугодие на 2014 година продължи предоставянето на стипендии за успех и специални стипендии по проект „Студентски стипендии” в рамките на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2007 – 2013 г.”. За периода са предоставени следните стипендии: за зимен семестър – 11 726 стипендии за успех и 6 315 специални стипендии; за летен семестър 130 842 стипендии за успех и 8 455 специални стипендии;

8.4. Кредитиране на студенти и докторанти (ДВУ и ЧВУ)

- С Решение № 82 от 14.02.2014 г. на Министерския съвет е издадена държавна гаранция по Закона за кредитиране на студенти и докторанти за 2014 г. в размер до 40 млн. лв. Изготвено е и прието Решение № 320 от 20.05.2014 г. на Министерския съвет за одобряване на държавните гаранции по ЗКСД в общ размер до 50 млн. лв. за бюджетната 2015 година;
- Изготвена е и публикувана Покана към банките за сключване на типов договор за кредитиране на студенти и докторанти в ДВ, бр. 35 от 22.04.2014 г.;
- Сключени са споразумения за издаване на държавна гаранция за 2014 г. между министъра на образованието и науката и банките, подписали типов договор за кредитиране на студенти и докторанти;
- Проведена е среща на Националния съвет за кредитиране на студентите и докторантите, на която са представени анализ и оценка на действащата програма за студентско кредитиране и проект за бюджетната рамка на системата за студентско кредитиране за 2015 г. На заседанието беше взето решение да се подготви проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за кредитиране на студенти и докторанти;
- Изготвен и представен е в Министерския съвет „Анализ на резултатите от прилагането на системата за кредитиране на студентите и докторантите за 2010-2013 година“, в изпълнение на изискванията на чл. 8, ал. 2, т. 6 от ЗКСД;
- Прието е РМС № 471/04.07.2014 г. за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за кредитиране на студенти и докторанти. Законопроектът беше внесен в Народното събрание за разглеждане и приемане.
- Методически се подпомагат банките, висшите училища и научните организации; поддържа се актуална информация в рубриката „Студентско кредитиране“, достъпна от електронната страница на Министерството на образованието и науката;
- Сключени са 1 126 броя договори за кредити на студенти и докторанти по ЗКСД.

8.5. Подпомагане на проекти на висшите училища за спортуване на студентите и докторантите

- Изпратени са писма до висшите училища за изготвяне и представяне на проекти за финансиране на дейности, свързани с физическото възпитание и спорта на студентите по реда на ПМС № 129/2000 г. през 2014 година;
- Извършен е контрол на получените проекти от висшите училища за спазване на критериите за разработване на проекти за подпомагане на физическото възпитание и спорта във висшите училища и е изготвено предложение за финансирането на проектите за 2014 година;

8.6. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Програма № 8 „Студентско подпомагане“				
Целева стойност				
Показатели за изпълнение	<i>Мерна единица</i>	<i>Закон</i>	<i>Уточнен план 2014</i>	<i>Отчет 30.06.2014 г.</i>

		2014 г.		
*Субсидирани леглодни в студентски общежития, управлявани от държавни висши училища	Брой в хиляди	11 000	11 000	5 929
*Субсидирани хранодни в студентски столове, управлявани от държавни висши училища	Брой в хиляди	1 900	1900	869
*Студенти, получаващи месечна парична помощ при ползване на свободно наета квартира по чл. 19а, ал. 1 от Наредбата за ползване на студентските общежития и столове	Брой	2 500	2 500	1 759
*Средно приравнен брой български студенти – стипендианти	Брой	22 000	22 000	20 590
*Чуждестранни студенти – стипендианти	Брой	1500	1500	1 008
*Български и чуждестранни докторанти и специализанти – стипендианти	Брой	2300	2300	2 604
* Завършващи редовни докторанти с еднократна стипендия по 1000 лв.	Брой	160	160	83
* Студенти – обект на подпомагане по реда на ПМС № 129/2000 г.	Брой	190000	190000	171 238

8.7. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2014 г.	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	871 100	871 100	490 326
от тях за:			
Персонал	486 420	486 420	196 294
Издръжка	384 680	384 680	294 032
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	8 122 480	6 843 183	3 830 416
от тях за:			
Издръжка	1 760 600	481 303	381 569
Лихви по вътрешни заеми			62
Субсидии за нефинансови предприятия	6 361 880	6 361 880	3 448 785
Общо разходи (I+II)	8 993 580	7 714 283	4 320 742
Численост на щатния персонал	25	25	25

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2014 г. е 4 320,7 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 490,3 хил. лв. и включват разходите на МОН за изброените по-горе продукти/услуги. Администрираните разходи са в размер на 3 830,4 хил. лв. и включват изплатената премия на банките за добро управление по Закона за кредитиране на студенти и докторанти, платените лихви по кредити по ЗКСД в случаите на раждане/осиновяване на второ или следващо дете или при настъпване на смърт на кредитополучателя или трайна нетрудоспособност и предоставената субсидия за студентски столове и студентски общежития на „Студентски столове и общежития” ЕАД, гр.София, в изпълнение на чл. 12, ал. 1 и 2 от ПМС № 3/15.01.2014 г. за изпълнение на държавния бюджет на Република България за 2014 г.

9. Програма „Международен образователен обмен”

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

9.1. Развитие на международния академичен обмен

- Подготвени са нови, актуализирани са действащи и се изпълняват международни, междуправителствени и междуведомствени програми, споразумения, спогодби, протоколи и др. в областта на образованието;
- Осъществен е обмен на студенти (частичен и пълен курс на обучение, участие в летни езикови курсове и семинари), преподаватели и изследователи за обмяна на опит и специализация, съгласно двустранни договори;
- Организирана е процедурата по приемане за обучение на чуждестранни студенти, специализанти и докторанти;
- Реализирано е участието на Р България в Програма СЕЕРУС III - общо 288 души: в т. ч. изходящи мобилности – 120 души и входящи мобилности – 168 души.
- От 2014 г. в качеството си на програмен оператор по програма BG09 „Фонд за стипендии на ЕИП“ по Финансовия механизъм на ЕИП министерството насочи своите усилия към реализиране на процеса на избор на външни оценители, обявяване на първа покана за участие по мярка „Проекти за мобилност във висшето образование и науката“ за академична 2013–2014 г. и провеждане на процеса на оценка, включващ оценка на административната допустимост, оценка на качеството и конкурсна оценителна комисия. В резултат на подбора са класирани общо 48 кандидати за стипендии, а неклассираните са 16. Сключени са 30 броя договори с бенефициенти - физически лица за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за осъществяване на индивидуална мобилност. За успешното реализиране на мобилността са разработени и утвърдени Общи условия и правила при предоставяне на финансови средства към бенефициентите по програма BG09. По Фонда за двустранни взаимоотношения на програмата бяха подкрепени 7 висши училища за участие в контактен семинар, който се проведе на 3-4 февруари 2014 в Осло. Подкрепата по тази дейност позволи на горепосочените български висши училища да установят преки контакти с възможните партньорски институции от страните-донори и да се положат основите за ползотворно бъдещо сътрудничество по трите мерки на програмата BG09. През отчетния период са проведени 4 регионални информационни семинара – в София, в Стара Загора, в Русе и Варна с 240 участници;

9.2. Издръжка на българските лекторати в чужбина

- В изпълнение на международните договорености в областта на образованието и науката, МОН поддържа, администрира и финансира 36 лектората по български език, литература и култура в чуждестранни университети в 20 държави. През отчетния период са разкрити 3 нови лектората – в Атина, Комотини и Венеция;
- Организирани и проведени са 2 конкурса за избор на лектори за висшите училища в чужбина, в които се преподава български език, литература и култура;

- Изпратени са съответните документи до приемащите институции за потвърждаване на предложените от МОН кандидатури.
- Подготвени са командировъчните заповеди на лекторите, чийто мандат се удължава, както и на новоизбраните от Комисията по лекторатите;
- Извършен е контрол и анализ на годишната заетост на преподавателите (летен и зимен семестър) и е изготвен анализ за състоянието на българистиката;
- Координирано и организирано е закупуването на учебна, художествена и др. литература за лекторите;
- Организирана е междуведомствена среща между служители на МОН и съответните висши училища и институти по българистика с представители на академичната общност, на която са дискутирани проблемите и възможните решения на българистиката зад граница;

9.3. Организиране на летни езикови курсове за чуждестранни българисти

- В изпълнение на международните двустранни договорености (спогодби, програми и споразумения) в областта на образованието и науката е извършена координация по подготовката на провеждането на ежегодните Международни летни езикови семинари по български език и култура за чуждестранни българисти и слависти на Софийския университет „Св. Климент Охридски” и Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий” в периода юли – август;
- Получени са над 250 заявки за участие в летните семинари, разгледани са и одобрени 180 кандидатури за участие в двата летни семинара.

9.4. Изпълнение на ангажиментите за функционирането на Тараклийския държавен университет

- Командировани са двама преподаватели в университета;
- Осъществен е контрол и анализ на годишната заетост на преподавателите;

9.5. Участие в заседания на органите на ЕС (комитет по Програма УЦЖ, Комитет по образование и др.), Съвета на Европа, ЮНЕСКО и други международни организации.

- Организирани и проведени са конкурси за обучение на преподаватели, в изпълнение на работните програми на международни хуманитарни организации в Европа – програма „Песталоци” на Съвета на Европа, Европейски център за съвременни езици – Грац, Център „Север-Юг“ на Съвета на Европа, (Център „Вергеланд“ на Съвета на Европа. Одобрени са 20 кандидатури.
- Разпространена е информация за онлайн курс за самостоятелно обучение по Програма „Песталоци“;
- Реализирано е участие в проекти в областта на интеркултурното образование, гражданското образование и образованието по права на човека, образование за устойчиво развитие; образование за мир и ненасилие, по линия на ЮНЕСКО;
- Реализирано е участие в управителните комитети на Съвета на Европа;
- Подготвено и реализирано е участие в 37-та сесия на Генералната конференция на ЮНЕСКО;

- Изготвени са и одобрени позиции и е реализирано участие в заседания на Съвета по образование, младежта, култура и спорт на ЕС, комитети и работни групи към Съвета и към ЕК. Изпълняват се и ангажиментите на МОН във връзка с участие в дейностите на Съвета по европейските въпроси, вкл. РГ 16 „Образование, взаимно признаване на професионални квалификации и научни изследвания“, РГ 13 „Социална политика и заетост“ и др.;
- Успешно приключи проект на МОН № 379199-LLP-1-2012-1-BG-KA1-EQF_NCP за предоставяне на грант по Програмата за учене през целия живот на ЕС – хоризонтална програма „Дейности на националните координационни звена по Европейската квалификационна рамка с оглед въвеждането ѝ на национално ниво“;
- Взето е участие в заседания на УС на Европейските училища и в инспектирането им. Проведен е конкурс за подбор на учители за обявени три свободни места в Европейското училище – Брюксел IV. За учебната 2014-2015 година е номиниран един начален учител, учител по математика и съветник по образование за обучението на учениците от секцията по български език;
- Проведено е Председателството на Управителния съвет на Европейските училища и е организирана в София редовната среща на Управителния съвет на Европейските училища с участието на 130 участници от различните европейски страни;

9.6. Участие в международни инициативи в областта на професионалното образование и обучение и заседания на европейски мрежи (Европейската мрежа за осигуряване на качеството в ПОО, Европейската мрежа за създаване и развитие на европейска система за трансфер на кредити в ПОО, Европейската мрежа за развитие на политиката в областта на ориентирането през целия живот).

- Представители на НАПОО са взели участие в заседанията на Консултативния съвет за професионално обучение към ЕК, Експертната група за Европейската квалификационна рамка – Валидиране, „Европейската мрежа за осигуряване на качеството в ПОО“, „Европейската мрежа за създаване и развитие на европейска система за трансфер на кредити в ПОО“, „Европейската мрежа за развитие на политиката в областта на ориентирането през целия живот“, „Европейската мрежа за развитие на политиката по валидиране на неформално и самостоятелно учене и Консултативна комисия по ЕКР към ЕК“. Популяризирани са резултатите от дейностите на мрежите на интернетстраницата на агенцията;
- НАПОО в сътрудничество с ЦРЧР са организирали и провели семинар и кръгла маса за популяризиране на ползите от прилагането на европейската кредитна система (ECVET). Семинарът е проведен през м. май на тема: „Европейската кредитна система в ПОО и ползите от използването ѝ в практиката“. На кръглата маса на тема: „Секторни квалификационни рамки и Европейската кредитна система в ПОО (ECVET)“ са взели участие специалисти от ИКТ сектора – експерти, директори, преподаватели от средни и висши училища, ЦПО, представители на бизнеса;
- За популяризиране на ползите от прилагането на ECVET на национално ниво са подготвени статии за в-к „Аз Буки“ и за сп. „Професионално образование“;

9.7. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Програма № 9 „Международен образователен обмен“				
Целева стойност				
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2014 г.	Уточнен план 2014	Отчет 30.06.2014 г.
* Брой организирани семинари, конференции, конкурси и участия в заседания на работни групи и комитети	брой	35	35	15
* Брой приети за обучение чуждестранни студенти, докторанти и специализанти по програмите за обмен	брой	405	405	170
* Брой организирани семинари, конференции, свързани с прилагането на Препоръката на Европейския парламент и на Съвета за Европейска квалификационна рамка за учене през целия живот	брой	2	2	1
* Брой организирани специализации, квалификационни курсове, докторантури /за експерти и просветни кадри, учени/	брой	70	70	55
* Брой действащи български лекторати в чужбина	брой	33	36	36
* Брой чуждестранни българисти, посещаващи летни езикови курсове годишно	брой	185	185	180

9.8. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата	Закон 2014 г.	Уточнен план	Отчет към 30 юни
(в лева)			
I. Общо ведомствени разходи	1 914 560	1 724 560	683 458
от тях за:			
Персонал	279 540	279 540	121 202
Издръжка	1 635 020	1 445 020	562 256
Капиталови разходи			
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	775 000	775 000	230 198
от тях за:			
Стипендии	240 000	240 000	20 246
Членски внос	90 000	90 000	25 436
Субсидии за нефинансови предприятия			6 030
Разходи за предоставени помощи за организации и дейности в чужбина	445 000	445 000	178 486
Общо разходи (I+II)	2 689 560	2 499 560	913 656
Численост на щатния персонал	10	10	10

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2014 г. е 913,7 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 683,5 хил. лв. и включват разходите

на МОН за изброените по-горе продукти/услуги. Администрираните разходи по програмата са в размер на 230,2 хил. лв. и включват разходи за стипендии за образователен обмен, за изплатения членски внос в Асоциация Европейски регистър за осигуряване на качество във висшето образование (EQAR, за страна-член в Постоянната международна конференция на инспекторатите по образование (SICI), WordSkills Europe (ESPO) и в EFEE, както и предоставените на Тараклийския държавен университет средства за издръжка на обучение и за стипендии на студентите.

10. Програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

10.1. Оценка на развитието на националния научен потенциал

- Извършен е анализ и оценка на годишните отчети на висшите училища за 2013 г. по Наредба № 9/2003 г. за условията и реда за планиране, разпределение и разходване на средствата, отпуснати целево от държавния бюджет за присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност” ;
- Съгласно условията и реда на Наредба № 1/2008 г. за условията и реда за включване на научноизследователски организации със седалище в Република България в националния списък на научноизследователските организации, които могат да приемат чужденци за разработване на научноизследователски проекти 9 научноизследователски организации са включени в Националния списък;
- Взето е участие в работни формати към Европейската комисия - Европейската мрежа за оценка на НИРД и среща на националните координатори по рамковите програми.

10.2. Развитие на научната база за провеждане на съвременни и конкурентоспособни научни изследвания

- Изготвен е проект за актуализация на Националната пътна карта, като предварително условие за определяне на приоритетите за следващия програмен период по Договора за партньорство на Република България с ЕС. Актуализацията има за цел да се направи оценка на напредъка в изграждането на научноизследователски инфраструктури; да се идентифицират нови значими европейски инфраструктури, както и да се включат нови национални научноизследователски инфраструктури. В тази връзка е извършена оценка от експерти по тематични научни групи на Европейския стратегически форум за научни инфраструктури (ESFRI) на 27 проектни предложения, които включват валидираните през 2010 г. инфраструктурни проекти и нови 14 предложения за научни комплекси;

- Координирани са дейностите и са подкрепени български научни групи за участие в текущи научноизследователски инфраструктури и в семинари по КЛАРИН ЕРИК;
- С цел определяне на приоритетите по отношение на развитието на научноизследователската инфраструктура и достъпът до дигитално научно съдържание е сформирана работна група с участието на представители на висшите училища, БАН, Селскостопанска академия;

10.3. Повишаване на общественото значение на науката

- Организиран и проведен е Националният конкурс „Млади таланти” 2014 г., целта на който е разработване и представяне на научни проекти във всички области на научното познание. На финала на конкурса, журито определи да участват 27 млади таланти, автори на 17 научни проекта. Класираните на първо, второ и трето място ще участват в Европейското състезание за млади учени, което ще се проведе от 19 до 24 септември 2014 г. във Варшава;
- Организирана и проведена е официалната церемония по връчване на ежегодните награди за наука „Питагор” за съществен принос в развитието на науката в периода 2011-2013 г. За оценка бяха номинирани 26 учени в утвърдените общо 7 категории награди. Бяха присъдени и две специални награди, за цялостен принос в развитието на науката и за съществени интердисциплинарни постижения;
- Проведени са специализирани форуми с участие на млади учени. МОН е основен партньор на Британски съвет и Форум „Демокрит” в конкурса за „Лаборатория за слава– Famelab” и „Софийския фестивал на науката”;
- Междуведомствената работна група за отворен достъп разработи концепция и план за действие за прилагане на принципа на отворен достъп до научна информация;
- Разработена е информационна система (www.experts.scival.com/mes) за достъп до 250 български учени работещи в чужди научни организации;
- Проведен е конкурс за подкрепа на научни форуми с международно участие, провеждани в България на принципа на споделено финансиране за да се даде възможност за включване на българските учени в изпълнението на различни изследователски задачи, популяризиране на техните научни резултати и сравнимост в международен обхват в определени области на научното познание. Съфинансирани са 20 научни форума.

10.4. Засилване на интеграцията между елементите на „триъгълника на знанието”

- Актуализирана и поддържана е информацията в национална интерактивна платформа за връзка образование-наука-бизнес;
- Проведени са процедури на конкурс за подбор на пост-докторанти и млади учени за едномесечни обучения във високотехнологични научни комплекси и инфраструктури, като са финансирани 250 млади учени, докторанти и пост-докторанти за едномесечни обучения;
- Проведени са процедури на конкурс за специализирани публикации в реферирани издания и издания с импакт-фактор и индексирани на научни

списания – подкрепени са 20 научни списания и 193 специализирани публикации;

- Проведена е тематична научна школа и борса за научни идеи, на тема „Нанотехнологии нови материали“

10.5. Подпомагане на развитието на научния потенциал и научните изследвания на програмно-проектен конкурсен принцип

- Обявен е „Конкурс за финансиране на научни изследвания в приоритетните области – 2014“. Изготвени са Насоки за конкурсната сесия, както и Методика за оценяване на проектните предложения от ИС на ФНИ
- Протича процедура по разглеждане и класиране на проектните предложения по обявения конкурс;
- Обявена е процедура за изготвяне на регистър за кандидатстване и управление на проекти.

10.6. Разработване и въвеждане на механизъм за контрол върху качеството на изпълнението на финансираните проекти и гарантиране постигането на планираните научни цели и резултати

- Реализирани са дейности по осъществяването на текущ контрол върху изпълнението на договорите за изследвания.

10.7. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Програма № 10 „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“				
Целева стойност				
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2014 г.	Уточнен план 2014	Отчет 30.06.2014 г.
Шестмесечен и годишен отчети по изпълнението на бюджета предоставен по Наредба 9	брой	33	33	33
Проведени състезания за млади таланти	брой	2	2	1
Съфинансиране на научни форуми в България с международно участие	брой	40	40	20
Поддържане на национална интерактивна платформа за връзка образование-наука-бизнес	времева	x	x	x
Брой организирани тематични школи за връзка на науката с бизнеса	брой	1	1	1
Разработена електронна база данни с независими рецензенти	времева	x	x	x
Брой проведени конкурси	брой	3	3	3
Осъществяване на проверки по текущо изпълнение на подкрепени конкурсни проекти	времева	x	x	x

10.8. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2014 г.	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	23 736 080	23 736 080	533 169
от тях за:			
Персонал	1 095 680	1 095 680	332 827
Издръжка	22 640 400	22 640 400	189 542
Капиталови разходи			10 800
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	-222 599
от тях за:			
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата			-100
Субсидии за организации с нестопанска цел			-222 499
Общо разходи (I+II)	23 736 080	23 736 080	310 570
Численост на щатния персонал	26	26	26

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2014 г. е 310,6 хил. лв., от които 533,2 хил.лв. са ведомствени разходи на МОН и на ВРБ по предоставяните продукти/услуги. Администрираните разходи са в размер на (-) 222,6 хил. лв. и включват възстановени средства на ФНИ по договори за научна дейност.

11. Програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

11.1. Интернационализация на българската наука и интегрирането и в европейското изследователско пространство

- Проведени са консултации с украинската страна във връзка с подписване на Протокол за научно и технологично сътрудничество за периода 2014-2016 г.;
- Проведено е заседание на Комитета за наблюдение на Българо-швейцарската програма за сътрудничество, където са представени резултатите от изпълнението на съвместните 13 проекта.
- В изпълнение на Българо-швейцарска програма за сътрудничество е обявен нов конкурс по тематичен приоритет „Стипендии”. Постъпили са 17 предложения, които са оценени и в момента се извършва класация от оценителен панел от Швейцария.
- Подготвени са документите за присъединяването на Република България към Конвенцията за учредяването на Европейската организация за разработване на метеорологични спътници (EUMETSAT). Споразумението между

правителството на Република България и Европейската организация за разработване на метеорологични спътници (EUMETSAT) относно присъединяването на Република България към Конвенцията за учредяването на Европейска организация за разработване на метеорологични спътници (EUMETSAT) и свързаните ред и условия, на Конвенцията за учредяване на Европейската организация за разработване на метеорологични спътници (EUMETSAT) и на Протокола за привилегиите и имунитетите на Европейската организация за разработване на метеорологични спътници (EUMETSAT) е ратифицирано със закон, обнародван в ДВ брой 30 от 1 април 2014 г.;

- Подготвена е позиция на България за участие в конференцията на високо равнище относно Партньорство между страните като средство за разпространяване на високи научни постижения и разширяване на участието
- Разработени са позиции по 9 съвместни научни програми и съвместни предприятия по чл.185 и 187 от Договора за функциониране на Европейския съюз и предприети действия по участието на България в управителните органи на 5 от тях. Предстои обявяването през месец юли на конкурсите по всички съвместни предприятия. В тази връзка е договорено и са проведени информационни събития от представители на управителните органи за набиране на потенциалните български участници в тези конкурси.
- Подготвена е позиция и участие в среща на делегация на Европейската комисия относно предприетите мерки на национално ниво и постигнатия напредък на България за интегриране в Европейското научно изследователско пространство.
- Подготвено е представяне и участие в инициатива на Европейската комисия EURAXESS – Researchers in Motion. Тя предоставя на изследователите, които желаят да развият кариера в Европа, достъп до пълна гама от информационни услуги и персонална подкрепа. На учените е предостъпена информация за конкурсите за мобилност по дейностите на Мария Склодовска-Кюри на Рамковата програма на ЕС Хоризонт 2020. Проведен е и семинар на тема "Европейска харта за изследователи и Кодекс за поведение при подбор на изследователи - ползи и затруднения за научните организации в България";
- Изготвен е отчет по предприетите мерки за изпълнение на специфичните за страната препоръки в рамките на Европейския семестър в областта на науката и за постигане на националните цели и приоритети по стратегия "Европа 2020";
- Разработена е съвместно с Фонд „Научни изследвания“ конкурсна процедура и документация и предстои обявяването на конкурс за съвместни проекти по програма Рила за българо-френско научно сътрудничество;
- Разработена, съвместно с Фонд „Научни изследвания“ конкурсна процедура и документация и обявен конкурс за съвместни Българо-китайски научноизследователски проекти (2014-2016 г.);
- Подготвени са документи, организирана и проведена 14 сесия на Българо-китайската комисия за научно и технологично сътрудничество – 19-21 юни 2014 г. гр. София.

- Подписан е протокол от заседанието на комисията и одобрен списък с 12 проекта за финансиране и изпълнение в периода 2014-2016 г. - съвместни научноизследователски проекти между Република България и Германската служба за академичен обмен (DAAD) за изпълнение в периода 2014-2015 г.;
- Подготвена е и внесена в Министерския съвет Програма за сътрудничество в областта на науката и технологиите между правителствата на Република България и Република Индия 2014-2016 г
- Организиран и координиран е научния обмен в изпълнение на междуправителствената програма за сътрудничество в областта на науката и технологиите между Република България и Индия.
- Взето е участие в Работна група за отворен достъп до научна информация във връзка с препоръките на Европейската комисия за прилагането на принципа на отворен достъп до научни данни с цел да се изготви концепция за националния подход по отношение на тази инициатива.
- Организирани и проведени са две заседания на Комисията за сътрудничество с ЦЕРН и подготвени проекти на доклади за подписване на Меморандуми за разбирателство за участие на български колективи в експериментите CMS и Isolde. Разработена и програма за отбелязване в България на 60 годишнината от създаването на ЦЕРН и 15-годишнината от членството на България в организацията
- Разработена е процедура за оценка, сформирана е комисии за извършване на оценка на проекта за съфинансиране по Седма Рамкова програма и европейската програма КОСТ. Приключена е оценката по нови искания за съфинансиране на проекти по Седма рамкова програма, сключени са двустранни договори и е предстоящо изплащането на договорените суми по 45 искания.

11.2. Интегриране в глобалната информационна научна мрежа

- Извършва се подготовка по сключване на договор с Елзевир за пробен абонаментен договор и провеждане на обучителни семинари за работа с аналитичните инструменти в платформата SciVal, което позволява анализи на научните компетенции на българските учени;
- Извършва се подготовка за договарянето на пробен платен достъп до научни издания от областта на химията, биохимията, медицината в платформата Reaxys на издателство Elsevier;
- Създадена е Национална мрежа от Контактни лица и представители в Програмните комитети на Рамковата програма за наука и иновации „Хоризонт 2020” и е организирано редовното участие на представителите на мрежата в разработването на първата Работна програма за периода 2014-2015 г.

11.3. Създаване на привлекателни условия за научна кариера, професионално израстване и квалификация на учените

- Участие в среща на ведомствата, отговорни за мрежите на контактните лица по Седма рамкова програма;
- Подкрепени са български учени за участие в Антарктическата програма; ЦЕРН; ФУЛБРАЙТ; ИТЕР; КЛАРИН и ЕРИК.

11.4. Осигуряване на информация и документация за постиженията в науката, технологиите и иновациите и подготовка на продукти в печатна и/или електронна форма

- Чрез НАЦИД е дадена възможност на потребителите да използват ефективно информационните ресурси, създавани и съхранявани в центъра, както на място, така и чрез уеб – сайта на центъра;
- Предоставен е Интернет достъп до европейски и световни информационни и библиотечни центрове. Центърът обслужва потребителите си и чрез Системата от европейски библиотеки /SUBITO/ за доставка на документи и копия от първоизточници, липсващи в страната;
- Поддържа се електронна база данни за защитените дисертационни трудове и списък на хабилитираните лица в Р България съгласно чл. 3 от Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Р България;
- От страна на НАЦИД е предоставена аналитична и библиографска информация на Министерство на образованието и науката, Народното събрание, администрацията на президента, Министерския съвет и други институции, юридически лица и граждани. Предоставени са 301 аналитични материали; 6 286 документи чрез собствени бази данни; изготвени са 1 235 библиотечно- информационни справки в бази данни и 403 документи по МЗ; предоставени са 24 469 копия от оригинални документи от фонда на НАЦИД

11.5. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Програма № 11 „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа“				
Целева стойност				
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2014 г.	Уточнен план 2014	Отчет 30.06.2014 г.
Брой проекти, финансирани от различни европейски и национални програми	брой	80	80	45
Брой европейски и международни научни организации , в които България участва	брой	4	5	5
Разширяване на двустранното научно сътрудничество	времеви	x	x	x
Брой лицензи за достъп до електронни бази данни	брой	6	6	6
Поддържане на регистъра за научната дейност	времева	x	x	x
Отворен достъп до научна информация	времева	x	x	x
Участие в европейски и транс европейски програми, в които български учени имат участие	Времева	x	x	x

11.6. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2014 г.	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	6 272 890	6 277 015	4 403 198
от тях за:			
Персонал	811 310	815 435	368 422
Издръжка	5 461 580	5 461 580	4 034 776
Капиталови разходи			
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	5 721 000	5 721 000	197 973
от тях за:			
Членски внос	5 501 000	5 501 000	
Субсидии за нефинансови предприятия	220 000	220 000	197 973
Общо разходи (I+II)	11 993 890	11 998 015	4 601 171
Численост на щатния персонал	49	49	47

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2014 г. е 4 601,2 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 4 403,2 хил. лв. и включват разходите по бюджета на МОН и ВРБ по предоставяните продукти/услуги. Администрираните разходи са в размер на 198,0 хил. лв. и включват платените 198,0 хил. лв. на Българо-Американската комисия за образователен обмен по Споразумението между правителството на Р България и правителството на САЩ.

12. Програма „Администрация“

Програмата включва административно-правните, финансово-счетоводните и стопанските дейности, предоставяни от съответните звена, които не участват пряко в програмите, но подпомагат цялостния процес по предоставяне на продуктите/услугите. Тук се включват текущи дейности, свързани с процесуално представителство на министерството пред съдилищата; изготвяне проекти на договори и становища по законосъобразността на договори; събиране и обобщаване на проектите на годишния бюджет на министерството и бюджетите на ВРБ; събиране и обобщаване на отчети за касово изпълнение на бюджета и на сметките за средства от Европейския съюз; осъществяване на контрол на извършените плащания и анализ по видове разходи; счетоводно отчитане, изготвяне на ежемесечни и годишни оборотни ведомости, подготовка на годишния баланс, счетоводно и касово обслужване на структурните звена; управлението на човешките ресурси, чрез набиране и подбор на кандидати за работа, анализ на потребностите и планиране обучението на персонала; деловодно обслужване и архивиране на приключените преписки; програмно и техническо осигуряване на компютърната техника; ведомствена охрана и пропускателен режим; материално-техническо снабдяване; административно обслужване на юридически и физически лица и протоколната дейност на министерството.

12.1. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2014 г.	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	5 355 300	5 414 100	2 996 707
от тях за:			
Персонал	3 584 560	3 642 360	2 004 272
Издръжка	1 770 740	1 763 136	1 837 419
Капиталови разходи		8 604	-844 984
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	19 895	134 975
от тях за:			
Лихви		19 895	19 895
Субсидии за нефинансови предприятия			115 080
Общо разходи (I+II)	5 355 300	5 433 995	3 131 682
Численост на щатния персонал	192	192	191

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2014 г. е 3 131,7 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 2 996,7 хил. лв. и включват, както разходите на МОН и на ВРБ, свързани с предоставянето на продуктите/услугите по всички програми за периода, така и разходи по проекти по ОПРЧР, по които министерството е конкретен бенефициент.

Администрираните разходи са в размер на 135,0 хил. лв. и включват платените лихви за периода 15.12.2013 г. - 15.06.2014 г. по Заемно споразумение „Модернизация на образованието” със Световната банка в размер на 19,9 хил.лв. Платената главница за периода е в размер на 448,5 хил.лв. и е отчетена по съответния параграф по операции с финансови активи в отчета за касовото изпълнение на бюджета на МОН. В администрираните разходи са включени и разходи по ОПРЧР по проекти, по които министерството е конкретен бенефициент.